Časopis všech uživatelů PC

počítač pro každého

nejčtenější počítačový čtrnáctideník
29,50 Kč/33 Sk

ČTRNÁCTIDENÍK 5/2001 Vychází 24. 2. 2001

Ve skvělé kondici

Jarní úklid v počítači

Kancelář do kapsy

Mobilní telefony s funkcemi osobních organizérů

Superobraz

15" LCD monitory za rozumnou cenu

Křížovka o ceny: Volant na hry a internetová kamerka

obsah

NOVINKY

MAGAZÍN

JAK NA TO

LISTÁRNA

Udržujte počítač v kondici

Jarní úklid na disku by vám měl uvolnit tolik potřebný prostor a zajistit vyšší výkon vašeho počítače. Systém Windows ve své základní výbavě nabízí několik nástrojů. Seznámíme vás s nimi a ukážeme vám, jak naplánovat pravidelnou automatickou údržbu systému.

Stříbrné disky

Kao je malý klokánek, kterému děti pomáhají najít cestu domů. Snad pro všechny věkové kategorie je určeno cédéčko Supermozek. Kromě návodu na logické myšlení přináší také dvanáct logických hádanek. Pohádka Mrazík patří už mnoho let ke koloritu Vánoc a dočkala se i zpracování v podobě hry. Máte-li rádi folk, pak si přečtěte recenzi několika titulů CD Extra.

LCD monitory

Podívali jsme se na tři 15palcové LCD monitory, které kromě úspory místa na stole a skvěle ostrého obrazu nabízejí různou výbavu. Dva modely jsou vybaveny reproduktory, a jeden nabízí dokonce možnost otočit zobrazovací plochu na výšku, takže např. při psaní textu vidíte formát A4 v „životní“ velikosti. Ceny LCD monitorů stále nekonkurují klasickým CRT monitorům, ale i s DPH klesly k hranici 30 000 Kč.

editorial

Vážení čtenáři,
možná jste si všimli nápisu na obálce, který uvádí, že Počítač pro každého je nejčtenějším počítačovým čtrnáctideníkem. Chtěli jsme tím upozornit na výsledky nezávislého výzkumu Media projekt, které nedávno zveřejnilo sdružení GfK – TN Sofres – STEN/MARK. Podle tohoto výzkumu má totiž měsíčník CHIP ze všech počítačových časopisů nejvíce čtenářů (134 000); následuje Počítač pro každého (131 000). Další příčky tohoto žebříčku oblíbenosti obsadily časopisy Computer (123 000), PC World (108 000), Internet (99 000), Mobil (79 000), Computer World (68 000), PC Magazine (56 000) a Softwarové noviny (35 000). Herní magazín Level (165 000) ovládl první pozici v kategorii herních časopisů. Chceme vám všem poděkovat za důvěru. Skutečnost, že nepíšeme jen pro úzkou skupinu fanoušků, ale pro širokou veřejnost, nás velmi těší. Doufáme, že náš časopis bude i dál zdrojem užitečných a důvěryhodných informací o informačních technologiích a o jejich využití v praxi.

Ivan Heisler, šéfredaktor

Magazín o cestování

Na internetové adrese www.bedekr.cz najdete novou podobu zajímavého magazínu o cestování. Čekají vás zde nejrůznější informace: mapy různých zemí světa, informace o počasí, základní geografické informace a hymny všech zemí, kurzy měn, ceny v různých zemích, cestopisy, informace o místních pozoruhodnostech apod. Součástí stránek je i sekce Ahasverův virtuální svět s více než 300 fotografiemi Prahy, Brna, New Yorku, Huntsvillu, San Francisca, Madridu a Budapešti.

www.bedekr.cz

Fun Go

Vedle tarifu Original Go a Quatro Go nabízí mobilní operátor EuroTel nový tarif Fun Go. Tento tarif nabízí stejnou sazbu po celý den (a to do kterékoli sítě), levné sazby za SMS a stejné ceny po celý den za volání do hlasové schránky.

Poplatky u tarifu Fun Go jsou následující: 6,60 Kč do sítě EuroTel, 6,60 Kč do pevné sítě, 6,60 Kč do sítí ostatních mobilních operátorů, 1,80 Kč za odeslání jedné SMS a 2,50 Kč za volání do hlasové schránky.

Zvolený tarif si nyní můžete také kdykoliv změnit. U nově koupených telefonů je vždy první změna Go tarifu poskytována zdarma. Nový tarif Fun Go si tak můžete vyzkoušet, a pokud vám nebude vyhovovat, můžete se vrátit zpět k tarifu původnímu. Změnu tarifu si můžete vyzkoušet i se stávajícím mobilním telefonem. Od 8. 2. 2001 je jedna změna Go tarifu zdarma pro každého. Každá další změna stojí 95 Kč. Tarif si můžete změnit kdykoliv, a to různými způsoby:

- Chcete tarif Fun Go? Napište SMS zprávu „TARIF F" a odešlete ji na číslo 999 111.
- Chcete tarif Quatro Go? Napište SMS zprávu „TARIF Q" a odešlete ji na číslo 999 111.
- Chcete tarif Original Go? Napište SMS zprávu „TARIF O" a odešlete ji na číslo 999 111.

Změnu Go tarifu lze provést také na Go lince *88. Po ohlášení automatického systému volte číslo 1 (hovor v češtině), dále 2 a 4 (změna Go tarifu).

www.eurotel.cz

O fotbalu na internetu

Dne 1. února 2001 se na portálu iDNES objevily nové stránky, které se budou detailně zabývat fotbalem. Stránky budou přinášet aktuální on-line zpravodajství z českých i evropských fotbalových soutěží, pohárových i mezinárodních utkání, podrobné statistiky, exkluzivní komentáře i stránky pro fanoušky.

fotbal.idnes.cz

Příprava odborníků

Přinášíme doplněk k článku o přípravě odborníků na počítačové sítě, který vyšel v PPK 2/2001.

V současné době fungují v tuzemsku tři regionální CNA (Praha, Ostrava a Plzeň) a pět lokálních CNA (Praha – CESNET/ČVUT, Masarykův ústav vyššího vzdělání, Ostrava, Pardubice, Most) a připravují se další dvě regionální CNA (Brno a Pardubice).

Na následujících internetových adresách najdete další informace:

www.cisco.cz/cna, ***www.cisco.sk/cna***, ***rcna.vsb.cz***, ***akademie.ikadata.com.***

Nemáte-li přístup k internetu, můžete se s dotazy obrátit na agenturu Creo, telefon 02/311 48 60.

Rio Volt
Přenosný přehrávač MP3/WMA/CD

Rio Volt je první přehrávač MP3 od firmy Rio, který dokáže přehrávat klasická hudební cédéčka a také hudbu z disků CD-R a CD-RW. Kromě hudebního formátu MP3 umí pracovat také s formátem WMA.

Příjemná je podpora tzv. „ID3 tagů“. „ID3 tag“ může být součástí souboru MP3 a obsahuje podrobné informace o příslušné skladbě (pořadové číslo skladby, jméno interpreta, název skladby…). Tyto informace se zobrazují na displeji.

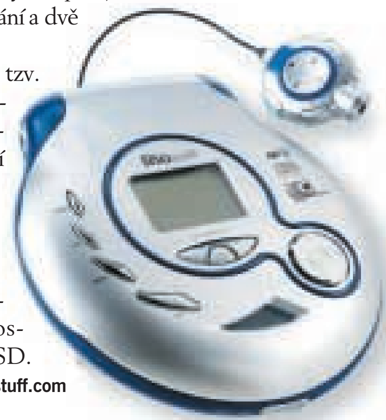
Kolem displeje je několik tlačítek, která umožňují pohyb po jednotlivých hudebních souborech nebo také po deseti souborech najednou.

Přehrávač je vybaven ekvalizérem. Napájení je zajištěno dvěma články typu AA (vydrží až na 15 hodin přehrávání). Jako příslušenství jsou dodávána sluchátka, síťový adaptér, pouzdro, dálkové ovládání a dvě baterie.

Rio Volt je vybaven tzv. protinárazovou ochranou, která by měla zabránit přeskakování hudby při pohybu (při jízdě na kole, při běhání apod.).

Přehrávač Rio Volt lze objednat na internetové adrese www.riostuff.com za 169,95 USD.

www.riostuff.com

Acer Computer rozšiřuje nabídku notebooků

Společnost Acer Computer oznámila výrazné změny ve své nabídce notebooků pro český a slovenský trh.

Podstatného rozšíření se dočkala řada TravelMate 200. V této řadě se objevují notebooky s většími displeji – a to o velikosti 13,3 palce a 14,1 palce (s rozlišením 1024 x 768 bodů).

Jedním z cenově nejvýhodnějších notebooků s TFT displejem je Acer TravelMate 202T. Ten obsahuje 650MHz procesor Intel Celeron, operační paměť o kapacitě 64 MB RAM, pevný disk o kapacitě 5 GB, 12,1palcový TFT displej, 24rychlostní mechaniku CD-ROM, NiMh baterii a interní homologovaný modem. Cena notebooku je 45 990 Kč bez DPH.

Za notebook Acer TravelMate 202TE s 13,3palcovým TFT displejem zaplatí uživatel 9000 Kč navíc, tedy 54 990 Kč bez DPH.

Nejvyšší užitnou hodnotu v této kategorii nabízí model Acer TravelMate 203TX s 14,1" TFT displejem s rozlišením XGA. Tento notebook disponuje 700MHz procesorem Intel Celeron 700 MHz, operační pamětí o kapacitě 64 MB SDRAM, pevným diskem o kapacitě 10 GB, 24rychlostní mechanikou CD-ROM, NiMh baterií a interním homologovaným modemem. Cena tohoto notebooku je 64 990 Kč bez DPH.

www.acer.cz

Sbírka právních předpisů na internetu

Úplný seznam zákonů od roku 1990 včetně odkazů na podstatné anotace nejdůležitějších zákonů najdete na adrese společnosti BV Broker (www.bvb.cz/sbirka).

Jednotlivé stránky zachycují nejen znění zákonů tak, jak jsou vydávány v částkách Sbírky zákonů ČR, ale i zapracovaná aktualizovaná znění, a to dříve než tyto zákony vyjdou jako úplná znění ve Sbírce zákonů.

Další zajímavou oblastí jsou i zpracované anotace všech norem vydaných v roce 2000.

Na stránkách také naleznete právě vydanou rozsáhlou novelu Obchodního zákoníku (zák. č. 513/1991 Sb.) ve znění č. 370/2000 Sb., která je už zapracována také v aktualizovaném znění a připravena ke stažení pro každého zaregistrovaného uživatele.

www.bvb.cz/sbirka

FS-1800

Nová laserová tiskárna od společnosti Kyocera Mita

Tiskárna FS-1800 formátu A4/letter, kterou pořídíte za cenu 47 214 Kč včetně DPH, tiskne v rozlišení 1200 × 1200 dpi a rychlost tisku je 16 stran za minutu. Rychlé zpracování tiskových úloh zaručuje procesor PowerPC 405, taktovaný na frekvenci 200MHz, a 8 MB paměti (lze ji rozšířit až na 264 MB). Mezi hlavní přednosti tiskáren Kyocera patří nízké náklady na tisk a ani nový model FS-1800 není v tomto ohledu výjimkou – výrobce dokonce uvádí, že FS-1800 má v kategorii laserových tiskáren střední velikosti nejnižší náklady na tisk stránky v této třídě.

Vnější rozměry (300 x 345 x 390 mm) a hmotnost (13 kg) tiskárny FS-1800 jsou shodné s tiskárnou FS-3800. Maximální měsíční vytížení tiskárny FS-1800 je 65 000 stránek, a proto je její použití vhodné pro pracovní skupiny či malá oddělení.

Standardní univerzální kazeta pojme 500 listů papíru, do univerzální přihrádky se vejde 100 listů papíru a vložit do ní můžete různá média: např. samolepky, projekční fólie či obálky. K volitelným doplňkům patří tři kazety na 500 listů, jejichž použitím docílíte celkovou kapacitu 2100 listů. Další možnosti manipulace s papírem rozšiřují duplexní a třídicí jednotka.

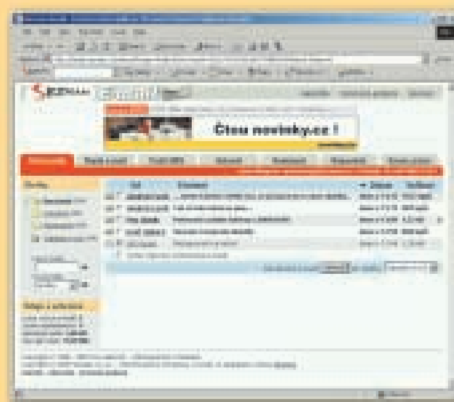
Výrobce na tiskárnu poskytuje dvouletou záruku, životnost tiskového válce a vývojnice je garantována na vytištění 300 000 stran. Přikoupit si můžete i prodlouženou záruku KYOLife, kdy je na tiskárnu FS-1800 a volitelné doplňky nabízena záruka na místě na dobu tří, čtyř nebo až pěti let.

www.janus.cz

Nová verze operačního systému Windows a kancelářského balíku Office

Společnost Microsoft zveřejnila jména nového operačního systému Microsoft Windows a balíku kancelářských aplikací Microsoft Office. Nová verze operačního systému Windows (ve vývoji označovaného jako „Whistler“) se bude jmenovat **Windows XP** a kancelářský balík Office (během vývoje označovaný jako „Office 10“) bude mít název **Office XP**. Iniciály XP jsou zkratkou pro „experience“, tedy pro zkušenost, ale i zážitek, a mají symbolizovat bohaté zkušenosti, jež uživatelé Windows s operačním systémem mají, stejně jako široké pole zážitků, které jim poskytnou nové verze, podporující četné internetové služby.

www.microsoft.cz

CD Extra je něco extra (zatím)

Jistě jste si už mnohokrát při pouštění hudebních CD říkali, jak by bylo dobře, kdyby součástí vlastního obsahu cédéčka byly také texty písniček a další zajímavé informace o autorech, interpretech, nabídky podobných titulů atd.

Přestože takto pojatá CD jsou zatím spíše výjimkou, můžete se už s několika takovými CD setkat i na našem trhu. Tyto stříbrné kotouče nesou označení CD Extra (někdy také CD Plus) a jejich obsah je rozdělen na část zvukovou a na část datovou. Funguje to tak, že pokud CD vložíte do běžného CD přehrávače, začne se přehrávat audiozáznam (hudba nebo mluvený text); pokud ho vložíte do počítačové CD mechaniky, můžete si vybrat, zda pomocí multimediálního přehrávače spustit přehrávání zvuku, nebo pomocí připraveného programu aktivovat datovou část CD.

Tři takové CD Extra tituly vám dnes stručně představíme.

Prvním titulem je CD skupiny **Nezmaři** s názvem **Rozinky**. Pokud si zvolíte k přehrávání multimediální přehrávač (nebo CD vložíte do klasického audiopřehrávače), nabídne vám 20 písní (61 minut). Spustíte-li však z CD program Cdextra.exe (je-li aktivována funkce autorun, program se po vložení CD do mechaniky spustí automaticky), máte na vybranou z řady zajímavých informací. Především si můžete prohlédnout krátké video se zajímavým povídáním Mikiho Ryvoly nebo pět desítek fotografií (bohužel bez popisů) z vystoupení i zákulisí života kapely. Lze si také zobrazit seznam oněch dvou desítek skladeb z audiočásti – pro každou z nich je připraven text písniček i všechny popisné informace a samozřejmě si je můžete přímo přehrávat – a třeba kontrolovat, zda napsané texty odpovídají skutečnosti. Součástí „počítačové“ nabídky cédéčka je ještě katalog 15 CD titulů českobudějovického vydavatelství Ji-Ho-Music. Pro každý titul je uveden jeho „rodný“ list – přehled autorů a dalších osob, které se na jeho vzniku podílely, seznam všech skladeb CD a krátká ukázka vždy jedné z každého titulu.

Pro labužníky je zařazena prezentace výrobního a obchodního sdružení Nový věk, nabízející řadu výrobků zdravé výživy (i když to tak při prvním pohledu na bohatě prostřený stůl nevypadá), které určitě zaujmou ženy pokukující po dietách. Muži ocení spíše prezentaci historie a současnosti českobudějovického pivovaru Samson.

Druhé CD je od skupiny **Fešáci**, jmenuje se **V Kristových letech** a má podobnou strukturu jako předchozí titul. Zvuková část nabízí 13 písniček (50 minut), a pokud si pustíte z CD ovládací program, otevře se další nabídka: diskografie (přehled všech dosud vydaných nahrávek – 13 SP, 4 LP, 8 CD a videosnímků, včetně krátkých ukázek z každého hudebního nosiče), čtyři videoukázky z historie i současnosti kapely, 74 zpráv z tisku, podrobná historie skupiny se jmény všech, kteří se na jejích úspěších podíleli, a seznam 28 vystupujících Fešáků (opět s bohatou fotodokumentací). Samozřejmě nechybí informace o posledním CD V Kristových letech – texty všech 13 písniček i s údaji o jejich autorech – ani možnost jejich přehrávání.

Třetí CD s názvem **Pavlína Jíšová** má trochu jinou podobu. Na výběr je zde 15 skladeb (42 minut) samostatného alba zpěvačky Pavlíny Jíšové, která vystupuje především se skupinou Nezmaři, ale která zpívala i v několika dalších skupinách (Sem Tam, Žalman a spol., Weekend). V počítačové části CD si můžete vybrat ze čtyř sekcí: Jak šel čas, Písničky, Všední den zpěvačky a Diskografie. Jak šel čas je stručným životopisem (text a fotografie), Všední den je videodokument o průběhu jednoho běžného dne (nejen zpívání, ale také řešení každodenních starostí). Diskografie nabízí přehled tří desítek titulů, na kterých můžete zajímavý hlas této folkové zpěvačky slyšet. V části Písničky si můžete vybrat ze seznamu zmiňovaných 15 písniček. Po spuštění každé z nich si můžete zobrazit buď její text, nebo se nechat inspirovat velmi pěknými obrázky. Na závěr si můžete, stejně jako i u předchozího titulu, prohlédnout malé prezentace sponzorů CD.

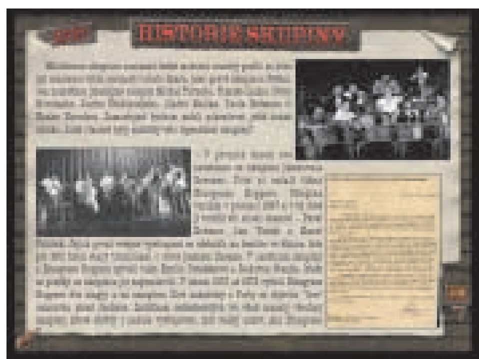
info

Nezmaři – Rozinky
Vydal: Ji-Ho-Music, Diskus Multimedia, České Budějovice.
Cena: 350 Kč.

Pavlína Jíšová
Vydal: Ji-Ho-Music, České Budějovice, Multimedia ART, Praha.
Cena: 290 Kč.

Fešáci – V Kristových letech
Vydal: Multimedia ART, Praha.

Všechna tři CD poskytla firma Multimedia ART, Praha.
http://www.tradeweb.cz/mart

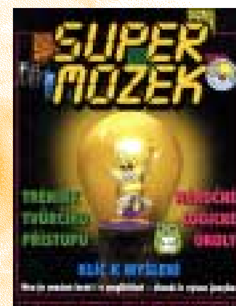
CD Extra nabízejí nejen hudební zážitek, ale i řadu dalších informací, které se k titulům a jejich interpretům vztahují. Je jen škoda, že takovým způsobem není podporováno více hudebních CD titulů.

Milan Pola

CD Extra

Supermozek

Cédéčko, které vás naučí tvůrčímu myšlení, uvádí na trh firma Fragmen; k recenzi jej poskytla firma CFC. Cédéčko je určeno pro děti ve věku 9 – 16 let.

soutěž

Lákají vás logické problémy?
Jestliže ano, pak do 26. března 2001 pošlete odpovědi na tři otázky v tomto rámečku na adresu **CFC, s. r. o., Studnická 14, Praha 9, 193 00**. Firma CFC vybere ze správných odpovědí tři výherce, kterým pošle Supermozek. Jména výherců uveřejníme v našem časopise.

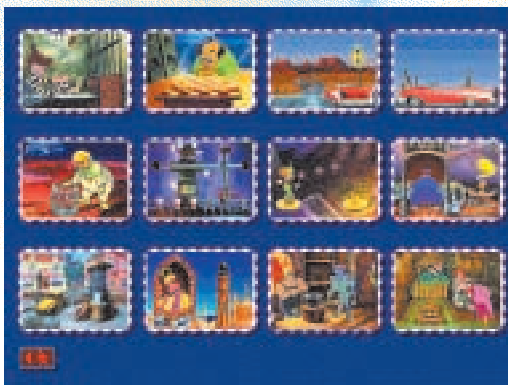
1. Programem Supermozek provází:
a) sice moudrá, ale protivná sova,
b) veselý zelený skřítek Gordi,
c) trpělivý profesor menšího vzrůstu.

2. Symbolem poznání je rozsvícená žárovka. Víte, kdo žárovku vynalezl?
a) Albert Einstein,
b) Thomas Alva Edison,
c) Jaromír Jágr.

3. Při řešení úkolu vám může pomoci:
a) Klíč k myšlení,
b) horká linka firmy CFC, s. r. o. - 02/8192 0901,
c) buďte v klidu, nepomůže vám nic...

info

Orientační cena: 699 Kč.
Nároky na počítač: Pentium 90 nebo lepší, Windows 95/98 nebo Windows NT 4.0 a vyšší, 16 MB RAM, nejméně 10 MB volného místa na pevném disku, zvuková karta.

Jedno staré pořekadlo říká, že to, co máte ve své hlavě, vám nikdo nevezme. Jenže ty znalosti je třeba do hlavy napřed nasoukat a umět je používat.

V podtitulu tohoto cédéčka je ***Klíč k myšlení***. Obsah disku můžete rozdělit na dvě části. V té první se dozvíte, jaké způsoby myšlení používali lidé pro řešení různých problémů. Jako příklady jsou použity vícestupňová raketa, palivová nádrž letadla, očkování proti nemocem a zajímavá výtvarná technika.

Až projdete školením (doporučuji nepřeskakovat, jinak nebudete vědět, jak nástroje při řešení jednotlivých úloh používat), můžete si zvolit jeden z dvanácti příkladů.

Celým cédéčkem vás provází sympatický profesor. Ten vám sice ochotně vysvětlí základy metody, kterou máte používat, ale když dojde na řešení úkolů, omezí se pouze na představení jednotlivých nástrojů. A pak vás na konci buď pochválí, nebo jen suše poznamená, že řešení, které jste zvolili, nevede k cíli…

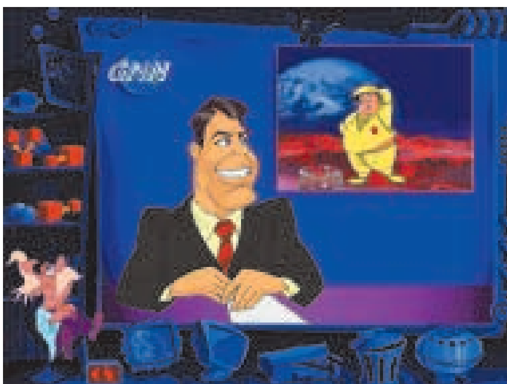
Pokud namítáte, že rozdíl v myšlení devíti- a šestnáctiletých dětí je dost veliký, máte pravdu. Na úvodní obrazovce Supermozku si můžete zvolit jednu ze tří úrovní obtížnosti. Když už jsme u nastavování, je možné změnit ještě hlasitost hudby a hlasitost mluveného slova (obě hlasitosti lze nastavit samostatně).

Zdá-li se vám řešení příliš jednoduché, můžete si změnit češtinu na angličtinu a poslouchat výklad a zadávání úkolů v angličtině.

A jaké úlohy vás čekají? Nemůžeme prozradit úplně všechno, ale uvedeme dva příklady: máte pomoci dceři pana profesora, která ztratila matičky od jednoho kola u auta, poradit astronautovi, který je na Marsu a má změřit teplotu tam žijícího zvířátka.

Shrnutí

Cédéčko jsem dal k dispozici dceři a čekal jsem na odborný posudek. Nakonec to dopadlo tak, že jsem si přehrál výukovou část cédéčka a pustili jsme se do hlavolamů spolu. Některé se podařilo vyřešit rychle, ale našly se i takové úlohy, které se nám vyřešit nepodařilo.

Hledáte-li cédéčko s příběhem, při kterém hlavní postava řeší různé úkoly, pak se podívejte po jiných titulech. Chcete-li cvičení, která vás donutí přemýšlet, pak je tohle cédéčko pro vás.

Je pravda, že když úlohu vyřešíte, nemá velký smysl se k ní vracet. Ale než vyřešíte všech dvanáct úloh, nějakou dobu vám to nejspíš potrvá.

Supermozek vznikl v autorské dílně izraelské firmy Compedia a do češtiny jej lokalizovala firma Fragment z Havlíčkova Brodu.

poděkování

Za poskytnutí tohoto produktu děkujeme firmě CFC, Praha.

Kao klokánek z Austrálie

Kao je mladý klokánek, který přichází z Austrálie. Cédéčko s jeho příběhem uvádí na náš trh firma TOP Distributor z Ostravy. S Kaem si budou nejlépe rozumět děti ve věku mezi šesti až dvanácti roky.

První dojmy

Cédéčko Kao the Kangaroo (to je celý název titulu) se dodává v malém šikovném obalu. Kromě cédéčka obsahuje krabička malou kartičku se základními údaji. Mezi ty patří systémové požadavky, postup pro spuštění instalace a postup, jak spustit konfiguraci hry a hru samu.

Celá hra je kompletně přeložena do češtiny.

Instalace

Po vložení cédéčka do počítače se objevila úvodní obrazovka

Dokud program nenainstalujete, budou některá tlačítka nepřístupná. Samotná instalace je velmi jednodu-

chá – stačilo dvakrát kliknout myší (jednalo se o volbu složky, do které se Kao bude instalovat). Třetí kliknutí je nutné k uzavření dialogového okna s hlášením o úspěšném ukončení instalace.

Na úvodní obrazovce najdete také tlačítko Čti mě. Tímto tlačítkem vyvoláte textový soubor, ve

kterém najdete mimo jiné popis ovládání Kaa.

Kaův příběh

Kao je malý klokánek, který běhá australskou přírodou. Bohužel se dostal do zajetí. A musí se dostat domů. Při cestě domů musíte projít třiceti hlavními levely. K tomu můžete připojit dalších dvacet pět bonusových levelů. Levely se odehrávají v pěti různých světech. Pro cestu některými levely používá Kao Rogallovo křídlo, snowboard a vodní skútr.

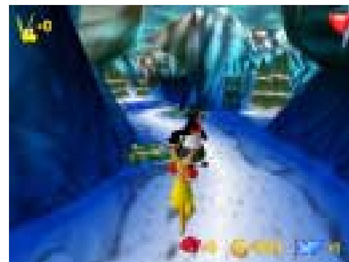
V každé misi musíte sesbírat co nejvíce mincí. Nasbíráte-li určitý počet mincí, získáte tím další život. To se hodí v případech, kdy něco nezvládnete. Kromě sbírání mincí se musíte vyhýbat různým překážkám a dávat si pozor na nepřátele, kteří chtějí Kaovi ublížit. Ale nemusíte se bát, Kao se sice svým nepřátelům brání, ale nejsou to žádné drastické scény.

Grafika je podle mého názoru docela hezky vyvedená a doplněná hudbou.

Po úspěšném dokončení každého levelu je třeba hru uložit. Jinak při dalším spuštění hry budete začínat od začátku (nebo od místa, ve kterém jste si hru naposledy uložili).

Při cestě si můžete měnit pohled na trasu: buď se můžete dívat prostřednictvím kamery, která je umístěna nad Kaem, a sledovat jeho pohyb, nebo se dívat Kaovýma očima, ale v tomto případě musí Kao stát na jednom místě.

Ovládání Kaa si můžete přizpůsobit svým potřebám.

Dojem ze hry

Ovládání hry je velmi jednoduché, ale vyžaduje dobrý postřeh. Grafika je velmi hezká, doplněná hudbou. Nepodařilo se najít způsob, jak přerušit nahrávání úvodu s logy firem. Myslím si, že Kao je určen hráčům ve věku mezi šesti až dvanácti roky. Hlavně ti mladší si procvičí rychlost reakcí při řízení Kaa v kritických situacích, ale některé levely je nutí i k trpělivosti, například při čekání na hejno světlušek, které musí Kaovi posvítit na cestu.

Alena Zieglerová

info

Orientační cena: 499 Kč.
Nároky na počítač: Pentium 233 MMX, 32 MB RAM, grafická karta SVGA, akcelerátor 3Dfx nebo 3D hardwarový akcelerátor s plnou podporou pro Direct 3D, zvuková karta s plnou podporou pro DirectX.
Na pevném disku 248 MB volného místa, operační systém Windows 95/98/2000.
Další informace najdete na ***http://www.topcd.cz***.

poděkování

Za poskytnutí produktu děkujeme firmě TOP Distributor, Ostrava.

Malé, lehké a s ostrým obrazem

Chcete mít na stole elegantní monitor, který vám navíc ušetří místo na stole? Pokud máte k dispozici dostatek peněz, můžete se zamyslet nad pořízením LCD displeje, který nabízí dokonale ostrý obraz.

ADI MicroScan i610: poloha obrazu, jak ji známe – naležato.

ostrým obrazem

Tentokrát jsme se podívali na tři 15palcové LCD monirtory: ADI MicroScan i610 (43 005 Kč včetně DPH), Relisys TL528A (32 928 Kč včetně DPH) a ViewSonic VG150 (36 173 Kč včetně DPH), které mají sice stejně velký displej, ale mírně odlišné vybavení. ViewSonic VG150 není multimediální, v modelu Relisys TL528A jsou zabudovány reproduktory a ADI MicroScan i610 má interní reproduktory a mikrofon a navíc je jeho LCD displej otočný na výšku.

Údaj o 15palcovém displeji udává skutečnou úhlopříčku obrazové plochy, tedy ne jako u klasických katodových monitorů (15palcové monitory nabízejí obraz o úhlopříčce necelých 14 palců a monitory 17palcové mají aktivní plochu o úhlopříčce 15,6 až 16,1 palce), takže pracovní plocha je jen o trochu menší než u 17palcového CRT monitoru. Připojení k počítači u všech recenzovaných „elcédéček“ zprostředkovává klasický VGA kabel s 15 žílami – stejný jako u klasických CRT monitorů. Existují i digitální LCD monitory, ty se však k počítači připojují kabelem se speciálním konektorem, proto se s digitálními modely většinou dodává i grafická karta s příslušným digitálním výstupem.

Přednosti

Výhody LCD monitorů jsou známé: malá spotřeba elektrické energie, minimální vyzařování škodlivého záření (všechny recenzované LCD monitory splňují normu TCO99) a samozřejmě malé rozměry a hmotnost, díky nimž uspoříte místo na stole. Některé modely (jako ADI MicroScan i610) navíc nabízejí možnost otočit displej na výšku, takže při psaní textu v textovém editoru vidíte stránku A4 v celku a v životní velikosti (tedy v poměru 1 : 1). Velkou výhodou LCD monitorů je dokonale ostrý obraz, z principu LCD technologie jsou vyloučena geometrická zkreslení, horší zaostření v rozích obrazovky apod. Všechny zájemce o LCD monitor určitě také potěší informace, že ke zprovoznění recenzovaných monitorů stačí jen zapojit monitor k počítači a do elektrické zásuvky, a operační systém Windows 98 nebo Millennium Edition automaticky přiřadí správný ovladač, se kterým monitor spolupracuje. Nesmíte však mít u grafické karty nastavenu vysokou hodnotu obnovovací frekvence – většina LCD monitorů zvládá překreslování obrazu maximálně 75 Hz.

Zobrazovací panel u LCD monitoru ADI MicroScan i610 lze otočit na výšku.

Kvalita obrazu

Kvalitu obrazu jsme hodnotili pomocí utility Nokia Test, která se skládá z různých obrazců, podle nichž jsme zjišťovali nedostatky v zobrazování. Na testovacích obrazcích jsou při pozorném zkoumání obrazu ve svislém směru patrné mírné odchylky ve „sbíhavosti barev“ – to je dáno tím, že tři barevné LED diody (RGB) jsou umístěny do sloupců shora dolů vedle sebe. Dokonalé není ani rovnoměrné podsvícení displeje, ale při běžné práci si toho nevšimnete. U některých LCD monitorů si však všimnete, že některý obrazový bod (nebo více obrazových bodů) má stabilně jednu barvu – jedná se o vadný pixel. Výroba LCD displejů je velmi náročná a nákladná, takže každý výrobce LCD monitorů několik vadných pixelů toleruje. Nemyslete si však, že se obraz těchto monitorů vadnými pixely jen hemží, jedná se spíš o výjimky. U testovaných monitorů jsme na vadný obrazový bod narazili pouze jednou.

Nevýhody

Oproti CRT monitorům je nevýhodou zobrazení dokonale ostrého obrazu pouze v jednom rozlišení – 15palcové LCD monitory jsou uzpůsobeny pro práci v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů (nebo 768 × 1024 v pozici na výšku) – říká se tomu nativní neboli přirozené rozlišení. Nastavit si sice můžete i rozlišení 800 × 600, či dokonce 640 × 480, ale obraz již není ostrý.

Jistě vás asi napadne, proč tedy nejsou LCD monitory jako zobrazovací zařízení u počítačů příliš vidět. Zásadní překážkou pro jejich masové rozšíření je cena. U 15palcových LCD monitorů, které mají pracovní plochu jen o málo menší

než klasické monitory 17palcové, se cena pohybuje od 30 tisíc korun (včetně DPH) výše; za tuto sumu byste pořídili tři 17palcové CRT monitory. Avšak cena klesá i zde, ještě před rokem byste LCD monitor za 30 000 Kč sháněli marně.

ADI MicroScan i610

Multimediální LCD monitor ADI MicroScan i610, který u nás distribuuje firma Kulkoni, stojí 43 005 Kč včetně DPH. Aktivní plocha má rozměry 304 × 228 mm, vnější rozměry MicroScanu i610 jsou 389 × 420 × 63 mm (š × v × h), hmotnost činí 5 kg. Kabel pro napájení i pro propojení se zvukovou kartou najdete v balení s monitorem. VGA kabel pro propojení LCD monitoru s grafickou kartou je stejný jako u tradičních CRT monitorů a je v zadní části LCD panelu zalisován, takže jej nelze od LCD monitoru odpojit.

Uprostřed horního okraje LCD displeje je zabudován mikrofon, ve stojanu LCD displeje jsou po obou stranách reproduktory, jejichž hlasitost ovládáte pomocí dvou tlačítek, umístěných pod pravým reproduktorem. Je zde i tlačítko mute pro umlčení a zdířka pro připojení sluchátek. Kvalita reproduktorů odpovídá jejich velikosti, ale pro přehrávání hudby při práci to stačí. Při hlasitější reprodukci se začne projevovat jejich menší výkon.

Monitor je otočný na výšku, o přeorientování ikon a celého obrazu se stará program WinPortrait (ve verzi 4.36), jehož instalaci najdete „zazipovanou“ na disketě. Ve vlastnostech obrazovky se objeví další záložka – otáčení ovládáte buď v dialogovém okně ve vlastnostech obrazovky, nebo pomocí klávesové zkratky; my jsme ponechali přednastavenou kombinaci kláves CTRL-SHIFT-R. Použití klávesové zkratky má výhodu v okamžitém přepnutí do režimu „nastojato“, nebo naopak do režimu „naležato“, aniž musíte procházet ve Windows nějaké záložky.

Ovládací prvky jsou při nastavení naležato umístěny v pravé části na horním okraji obruby LCD displeje. Jedno tlačítko slouží pro vyvolání obrazovkového menu a další dvě pro procházení v menu a pro nastavení parametrů obrazu. Kromě velikosti a polohy obrazu (místo ručního nastavování můžete použít položku Auto Adjust, která nastaví tyto hodnoty automaticky – my jsme ho použili a s výsledkem nastavení obrazu jsme byli spokojeni, takže ho můžeme s klidným svědomím doporučit) zde korigujete i jas, kontrast, barvy (úprava RGB složek, lze využít funkci Auto Balance), jazyk, OSD pozici, stisknutím volby Factory Preset obnovíte tovární nastavení a volbu Clock použijete v případě, že nebudete spokojeni se zaostřením obrazu.

Ovládání hlasitosti u monitoru ADI MicroScan 610. Z tohoto pohledu je vidět také otočný kloub LCD displeje.

LCD monitory jsou známé nízkou spotřebou elektrické energie (maximální příkon u modelu ADI MicroScan i610 je 21 wattů) a minimálním vyzařováním, takže nepřekvapí, že ADI MicroScan i610 splňuje normu TCO 99. Kvalita obrazu je výborná, monitor zobrazuje 262 144 barev a obraz je v rozlišení 1024 × 768 výborně ostrý, geometrie obrazu je bezchybná – u testovaného monitoru jsme dokonce nenašli ani jeden vadný pixel.

Relisys TL528A.

Recenzovaný model navíc nabízí možnost otočení displeje na výšku, takže při psaní textu v textovém editoru vidíte stránku A4 v celku a v životní velikosti (tedy v poměru 1 : 1). ADI MicroScan i610 je uzpůsoben pro práci v rozlišení 1024 × 768 obrazových bodů (nebo 768 × 1024 v pozici na výšku). Nastavit sice můžete i rozlišení 800 × 600, či 640 × 480, ale obraz není ostrý. Líbil se nám také vysoký kontrast a jas obrazu. Doba odezvy je 50 ms, a jak jsme se přesvědčili, na tomto LCD monitoru můžete přehrávat i filmy, aniž byste si všimli nějakých nedostatků. Záruka platí po dobu tří let.

Relisys TL528A

Nejlevnějším LCD monitorem v tomto testu je Relisys TL528A – i s DPH stojí 32 903 Kč, což je u LCD monitorů většinou cena bez daně. Vnější rozměry monitoru jsou 396 × 377 × 171,5 mm (š × v × h) a jeho hmotnost je 6,5 kg, přirozené rozlišení je 1024 × 768 obrazových bodů. Tento 15palcový LCD monitor, který stejně jako recenzovaný

	ADI MicroScan i610	Relisys TL528A	ViewSonic VG150
Cena v Kč s DPH	43 005	32 903	36 173
Výrobce	ADI Corp.	TECO Information Systems Co., Ltd.	ViewSonic Corp.
Poskytl	Kulkoni, s. r. o.	AT Computers, a. s.	ELAP, s. r. o.
WWW adresa	www.kulkoni.cz	www.atcomp.cz	www.elap.cz
Rozměry (š × v × h)	389 × 420 × 63 mm	396 × 377 × 171,5 mm	390 × 372 × 138 mm
Hmotnost	5 kg	6,5 kg	5 kg
Možnost otočení na výšku	ANO	NE	NE
Přirozené rozlišení	1024×768	1024×768	1024×768
Počet zobrazovaných barev	262 144	262 144	výrobce neuvádí
Zabudované reproduktory/mikrofon	ANO/ANO	ANO/NE	NE/NE
Záruka	3 roky	3 roky	3 roky

s ostrým obrazem malé lehké

model ADI zobrazuje 262 144 barev, má ve stojanu zabudovány dva malé reproduktorky – tomu také odpovídá kvalita reprodukce, která není příliš dobrá, zejména pokud nastavíte větší hlasitost. Ta se ovládá buď v obrazovkovém menu, nebo (což je podstatně praktičtější) pomocí dvou tlačítek, umístěných spolu s dalšími tlačítky na spodní obrubě LCD displeje. Dalšími dvěma tlačítky se takto přímo nastavuje jas. Zdířka pro propojení monitoru se zvukovou kartou se nachází v zadní části podstavce vedle dvou zalisovaných (a tudíž neodpojitelných) kabelů: napájecího a VGA kabelu pro připojení ke grafické kartě.

V obrazovkovém menu je poměrně dost volitelných položek. Upravovat můžete např. polohu a rozměry obrazu, jas, kontrast, intenzitu podsvícení displeje i OSD menu, barevnou teplotu (přednastaveny jsou hodnoty 6500 K, 7500 K a 9300 K, upravit lze i poměr barevných RGB složek). Podobně jako u dalších dvou recenzovaných monitorů však doporučujeme použít funkci pro automatické vyladění obrazu. Stačí stisknout tlačítko Auto, které je umístěno hned vedle tlačítka pro zapnutí nebo vypnutí monitoru na panelu pod obrazovkou.

ViewSonic VG150.

Abyste na monitor hleděli přímo, lze LCD panel naklánět dopředu nebo dozadu. Pokud se totiž na LCD monitor díváte z většího zorného úhlu, je pouhým okem vidět barevné zkreslení. To není problém pouze tohoto monitoru, ale LCD technologie jako takové. Musíme však říci, že v konkurenci monitorů ADI MicroScan i610 a ViewSonic VG150 je tento nedostatek u Relisysu TL528A nejmarkantnější. Jinými slovy: ADI MicroScan i610 a ViewSonic VG150 mají zorné úhly (ve kterých si žádného zkreslení obrazu nevšimnete) o trochu větší.

Relisys TL528A je mezi 15palcovými LCD monitory první vlaštovkou, kdy cena je i s daní stanovena poblíž 30 tisíc korun – tato cena jistě bude pro mnohé uživatele chtivé elegantního LCD velkým lákadlem. Na monitor se vztahuje tříletá záruka.

ViewSonic VG150

Za velmi příznivou cenu 36 173 Kč včetně DPH (z hlediska LCD monitorů) pořídíte ViewSonic VG150. Na rozdíl od monitorů ADI MicroScan i610 a Relisys TL528A není ViewSonic VG150 vybaven reproduktory a stejně jako Relisys není otočný na výšku. Jediný pohyb, který s LCD displejem můžete dělat (kromě toho, že s ním můžete snadno manipulovat včetně podstavce), je náklon ve směru dopředu nebo dozadu. Přirozené rozlišení je 1024 × 768 obrazových bodů, stejně jako u obou předchozích modelů můžete nastavit i nižší rozlišení – 800 × 600 nebo 640 × 480 – obraz však postrádá ostrost. Aktivní plocha tohoto 15palcového LCD monitoru je 304 × 228 mm, vnější rozměry jsou 390 × 372 × 138 mm (š × v × h) a hmotnost činí 5 kg.

Pro zapojení VGA kabelu a napájení nejprve musíte ze zadní části LCD panelu vyjmout dva odpojitelné kryty. Oba kabely se k monitoru zapojují ve vertikální pozici (zezdola nahoru), a tak nejsou náročné na prostor směrem do hloubky a po nasazení krytů není ani z pohledu zezadu narušen design. Monitor ViewSonic VG150 nemá jako ADI MicroScan i610 či Relisys TL528A zabudován interní adaptér pro korekci vstupního napětí, nýbrž byl zvolen síťový adaptér externí. Jak již bylo řečeno v úvodu, instalace je pouze otázkou připojení monitoru k počítači, nemusíte hledat žádné ovladače – operační systém se k vaší plné spokojenosti postará o vše.

Parametry obrazu se nastavují prostřednictvím čtyř tlačítek, umístěných pod LCD displejem, a obrazovkového menu. Ovládání menu bude pro uživatele monitorů ViewSonic známé, stejná tlačítka i podobné schéma menu se používají i u ostatních monitorů této značky. Abyste se nastavováním zobrazovacích parametrů nemuseli příliš zabývat, můžete zvolit funkci Auto Sync. My jsme této možnosti využili a pro další používání jsme v závislosti na světelných podmínkách v kanceláři upravovali už jen jas a kontrast. Kromě toho můžete zvolit OSD pozici, poměr barevných RGB složek a rozměry a pozici zobrazovací plochy (to jinak výborně nastaví právě Auto Sync). Pokud s něčím nebudete spokojeni, můžete se vždy vrátit k továrnímu nastavení.

Obraz je skvěle ostrý a kontrastní, při hledání nedostatků pomocí utility Nokia Test jsme u testovaného monitoru narazili ve spodní části pouze na jeden stále svítící červený bod. Při zobrazování jednobarevných obrazovek jsme si všimli také toho, že v rozích obrazovky mají barvy mírně tmavší odstín. Pokud jde o stejnoměrné podsvícení celé plochy, je třeba u LCD displejů (a zvláště u těch s větší úhlopříčkou) obecně ještě co zlepšovat, avšak při provozování běžných aplikací si ničeho nevšimnete. Velkou předností ViewSonicu VG150 je kromě dokonale ostrého obrazu také jeho cena 36 173 Kč včetně DPH. Záruka platí po dobu tří let.

pojmy

LCD
Zkratka ze slov liquid crystal display, což znamená displej z tekutých krystalů. Tato technologie využívá vlastností tekutých krystalů při působení elektrostatického pole. Podle intenzity tohoto pole vytvářejí tekuté krystaly barevný odstín zobrazovaného bodu. Výhodou LCD monitorů jsou malé rozměry a hmotnost, nevyzařují také škodlivé elektromagnetické záření jako CRT monitory. Jelikož u LCD monitorů je adresován každý obrazový bod, je rozlišení, ve kterém LCD monitor skvěle zobrazuje, určen počtem LCD buněk (jedna buňka = jeden obrazový bod). Z tohoto důvodu není obraz při nastavení jiného než nativního (přirozeného) rozlišení dokonale ostrý.

CRT
Obrazovky, které na stínítko vysílají RGB paprsky z elektronového děla. Této technologie využívají klasické monitory a televizory. Výhodou je oproti LCD monitorům možnost nastavení více rozlišení, nevýhodou jsou velké rozměry, hmotnost a vyzařování škodlivého elektromagnetického záření. Velký vliv na kvalitu obrazu má obnovovací frekvence, což je údaj (v hertzech) vyjadřující, kolikrát za sekundu je elektronika monitoru schopna překreslit celý obraz. Při 60 Hz je okem viditelné mihotání obrazu, za ergonomickou se považuje obnovovací frekvence od 75 Hz výše.

OSD (on-screen display)
Obrazovkové menu je nabídka nastavitelných položek monitoru, která se zobrazuje na pracovní ploše. Prostřednictvím OSD menu nastavujete parametry obrazu (velikost a polohu obrazu, jas, kontrast, barevnou teplotu apod.). V OSD menu se pohybujete pomocí tlačítek umístěných na monitoru.

Kino na počítači

Pokud vás láká možnost přehrávat si na domácím počítači filmy DVD, bude vás zajímat DVD sada PC-DVD Encore Dxr3 společnosti Creative.

Tato sada se skládá z 12rychlostní mechaniky DVD-ROM a karty Dxr3, která je určena pro dekódování formátů MPEG-1 a MPEG-2. Tato karta využívá pro dekódování obrazových dat technologii Dxr3 (DynamicXtended Resolution) a umí pracovat s rozlišením až 1600 × 1200 obrazových bodů při obnovovací frekvenci až 85 Hz. Předchůdce karty Dxr3, která měla označení Dxr2, zpracovala obraz maximálně v rozlišení 1280 × 1024. Pokud rychlost 12X zmíněné jednotky DVD-ROM ve vás vzbuzuje představu, že se jedná o pomalé zařízení, pak vězte, že tomu tak není. Zatímco totiž u mechanik CD-ROM disponuje jednorychlostní jednotka přenosovou rychlostí 150 kB/s, jednorychlostní mechanika DVD-ROM načítá data rychlostí 1350 kB/s, takže použitá mechanika DVD-ROM 12X nabízí maximální přenosovou rychlost 16,2 MB/s pro disky DVD-ROM a 6000 kB/s (40X) pro data čtená z médií CD-ROM. V balení je přibaleno jedno cédéčko s ovladači a dvě hry na nosičích DVD: Outcast a Super Speedway.

Při instalaci této DVD sady musíte do počítače osadit obě komponenty. Mechaniku DVD-ROM rozpozná operační systém Windows 98 nebo Millennium Edition okamžitě. Kartu Dxr3 zasunete do slotu PCI a ovladač najdete na cédéčku s ovladači. Po nainstalování ovladačů už zbývá jen externím kabelem propojit kartu Dxr3 s grafickou kartou; monitor připojíte k dekódovací kartě. Pokud místo na monitoru chcete filmy spouštěné z počítače sledovat na televizní obrazovce, propojíte televizor s kartou Dxr3. K tomuto účelu je v balení DVD kitu obsažen kabel se zástrčkou S-Video a zástrčkou RCA.

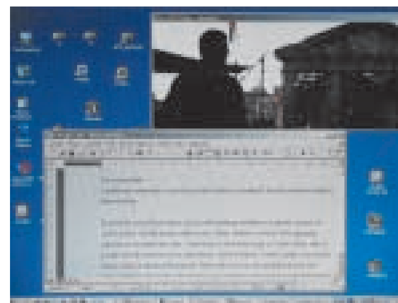

Pro zvukový výstup je zde zdířka pro propojení se zvukovou kartou a výstup S/PDIF (koaxiální pro AC-3), kterým se reproduktorové soustavy připojují s dekodérem digitálního zvuku. Takové reproduktorové soustavy vám pak díky pětici reproduktorů a jednoho subwooferu zprostředkují dokonalý prostorový zvuk. Pokud takovou zvukovou soustavu nevlastníte, je zde možnost propojit kartu Dxr3 se zvukovou kartou a k ní připojit stereoreproduktory.

Pro spuštění filmového titulu musíte mít kromě správně nainstalovaných hardwarových komponent nainstalován i softwarový přehrávač Creative PC-DVD, který naleznete na instalačním CD v adresáři Windows. Po spuštění SW přehrávače se na obrazovce monitoru zobrazí virtuální dálkový ovladač, jehož tlačítka se ovládají myší. Pokud necháte film běžet v okně a na pracovní ploše, zůstane ještě prostor pro další spuštěné aplikace.

Díky tomu, že filmy jsou rozděleny do kapitol (chapter), můžete si podle čísla kapitoly přehrávat své oblíbené sekvence. Důležitá je u cizojazyčných filmů možnost volby titulků (subtitles), takže stejně jako v kině můžete film sledovat s českými titulky.

U přehrávání DVD filmů je důležité vědět, že zeměkoule je rozdělena do šesti regionů a že Česká republika patří do regionu 2. DVD přehrávače mají totiž svůj interní kód a ten jim vymezuje, které DVD tituly lze na něm přehrávat. Jsou ovšem mechaniky s regionálním kódem nula, které mohou přehrávat jakékoli DVD tituly. U „zakódovaných" DVD mechanik můžete interní kód pětkrát změnit, poté už tuto šanci nemáte.

Pokud máte z instalace DVD sady obavy, použijte příručku, která je zpracována i v češtině a v níž najdete při případných nejasnostech odpovědi. Po úspěšném zprovoznění PC-DVD Encore si můžete v klidu domova u počítače nebo televizoru vychutnávat své oblíbené filmy.

popis

DVD-ROM
DVD-ROM je digitální optický disk s vysokou hustotou dat. Při záznamu byl použit standard komprese dat MPEG2, který ve spojení s vysokou hustotou záznamu na DVD umožňuje na jednostranný disk DVD nahrát celovečerní film ve velmi vysoké kvalitě obrazu a zvuku. Disky CD i DVD mají stejné rozměry, avšak DVD disky mají podstatně větší kapacitu. Na jeden DVD disk se na jednu stranu při zápisu do jedné vrstvy vejde 4,7 GB dat, při zápisu do dvou vrstev 8,5 GB. Na dvouvrstvý a oboustranný DVD disk se tak vejde až úctyhodných 17 GB dat. S kapacitou 4,7 GB v jedné vrstvě na jedné straně má disk DVD-ROM dostatečnou kapacitu pro uložení jednoho celovečerního filmu.

info

PC-DVD Encore Dxr3
Cena: 9055 Kč včetně DPH.
Výrobce: Creative Technology Ltd.
Poskytl: Actebis Computer, s. r. o.
www.actebis-sro.cz

Kino

Lahůdka pro „řidiče“ a „filmaře“!

Ceny pro vítěze dnešní soutěže s křížovkou věnuje společnost AutoCont CZ.

dnešní úkol

AutoCont CZ, a. s., je česká soukromá společnost, která patří mezi nejvýznamnější dodavatele informačních a komunikačních technologií v České republice. Pro vás připravila atraktivní ceny a tuto soutěžní otázku: **Kolik poboček má prodejní síť AutoCont po celé ČR?** Nabízíme vám tři možnosti: a/ 23, b/ 42, c/ 58. Jeden šťastlivec, který správně odpoví na soutěžní otázku a správně vyluští dnešní tajenku, obdrží **volant Dexxa**; druhý pak **internetovou kameru Intel.**
Hodně štěstí!

POMŮCKA: ALES, ANAR, ARP, EROS, KONO, NALI, MA-LU,	ZKOSENÍ	NOTES	SPZ ROKYCAN	LÉKÁRNA (ZAST.)	PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY		KOLEM	SALÁT	NOVINKA VE VÝROBĚ	MEZ. ORG. NOVINÁŘŮ		ČÍNSKÉ SÍDLO	ZKRATKA NAŠÍ PRVNÍ AUTO-MOBILKY	ČÁSTEČKA HMOTY	ZVUK PŘI STŘELBĚ
OTOČKA						LATINSKY "KDYSI"					ČÁST STODOLY				
SOUČÁST SAKA						BÝVALÝ VZPĚRAČ USA / TELEVIZNÍ ZKRATKA					SPISY / ZDE				
ZNAČKA MOUKY			ZAČÁTEK TAJENKY / AKADEMIE MÚZ. UMĚNÍ										OTEC (KNIŽNĚ) / JMÉNO ŠPAN. EX-KRÁLOVNY		
NĚMECKÁ KARETNÍ HRA					PŮSOBENÍ / ZNAČKA ZÁPALEK					ISLÁMSKÝ UČENEC / PSACÍ POTŘEBA					
	MILOVNÍK PŘÍRODY	KAP / DOKTOR				STŘEŠNÍ SVOD / ANTICKÝ CHRÁM					FRANC. "JEDEN" / PŘIVÁDĚT NA SVĚT			VIDA	STAROŘEK
TEPOT							JAVOR (BOT.) / LESKLÁ LÁTKA					CITOSL. DOVTÍPENÍ / ECHOLOT			
KARETNÍ HLÁŠKA			SÍDLO ITÁLIE / DRAHÉ KAMENY					PLANETKA / DÁVAT RADY (EXPR.)					ASIJSKÉ Ž. JMÉNO / HORSKÁ DRÁHA		
SLOVENSKÉ TÁZACÍ ZÁJMENO				OSAHÁNÍ / STŘEDO-VĚKÁ KRAJINA					LID. NÁZEV KOZLÍKU LÉKAŘSKÉHO / PILOTA (ZDROB.)						
LIST Z ATLASU					OPEŘENEC / KOZÁCKÁ DŮSTOJNICKÁ HODNOST					DÍVČÍ JMÉNO / POLYAMIDOVÉ VLÁKNO				JAPONSKÉ SOU-OSTROVÍ	ZÁMOŘSKÁ VELMOC
STŘED TAJENKY															
	JEDNOTKA PROST. ÚHLU	VINAŘSKÝ PŘÍSTROJ / ŠPANĚLSKY "BÝK"				SÍDLO V TOGU / LOĎKA					TVRDÝ BONBON / NADŠENÍ				
ELEKTRICKÝ SPÍNAČ							MLÁDĚ TURA / JUGOSL. DUTÁ JEDN.					LATINSKY "CESTA" / TRAMVAJ (SLANG.)			
PŘEDLOŽKA			PROMOČNÍ SÍŇ / PŮVODNÍ LESY					CENINA / HRACÍ HUDEBNÍ NÁSTROJ						DRUH LODNÍHO JEŘÁBU	ODE DNE VYDÁNÍ
FRANC. SOCHAŘ				ROZLEHLÁ LUČNÍ PLOCHA / SPOJKA					ROZPOLO-ŽENÍ / VÝZKUM VEŘEJNÉHO MÍNĚNÍ						
UJEŽDĚNÁ ČÁST CESTY					LIŠČÍ DOUPĚ / ROSOL					BÁSNICKÝ ZÁPOR / ST.STŘÍBRNÁ MINCE			INIC. SKLAD. DVOŘÁKA / O CO (SLOV.)		
	ZAKOKTÁNÍ	POBÍDKA / OPŘENÍ (TĚL.)				ZÁVIT (ZAST.) / KŮŇ (BÁSN.)					PRÁVĚ VZPLANUVŠÍ HVĚZDA / CHEM. ZN. TITANU				
VELKÉ KOLO							DOVÁDĚT (DĚTSKY) / KAMARÁDKA MAXIPSA FÍKA								
SPZ OPAVY				**KONEC TAJENKY** / CITOSL. POHRDÁNÍ								MUŽSKÉ JMÉNO			
ČÁSTI KOSTRY						PÍSMENO ŘECKÉ ABECEDY					AutoCont				
RYCHLÝ BĚH						KAZAŠSKÉ SÍDLO									

odpověď

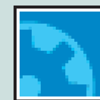
Vyluštěnou tajenku nám spolu s odpovědí zašlete na korespondenčním lístku nebo pohlednici či e-mailem do **23. 3. 2001** na adresu:
VOGEL Publishing
odd. marketingu
P. O. Box 77
186 21 Praha 8
e-mail:
krizovka.ppk@vogel.cz
Výherce uveřejníme v časopisu Počítač pro každého **č. 8/2001**
Jestliže nám odpovíte e-mailem, nezapomeňte uvést svou poštovní adresu.

Správná odpověď na soutěžní otázku z č. 2/2001: Společnost Corel Corporation má hlavní sídlo ve městě Ottawa v Kanadě.

Tajenka z č. 2/2001 zní: : ... Real Animated Vector Effects
Ceny od společnosti Corel obdrží: Jan Richter z Kadaně, Zuzana Horáková z Prahy 3 a Lenka Vlková z Brna. Gratulujeme!

Turbo Navigator 1. díl

program najdete na PPK CD 1/2001

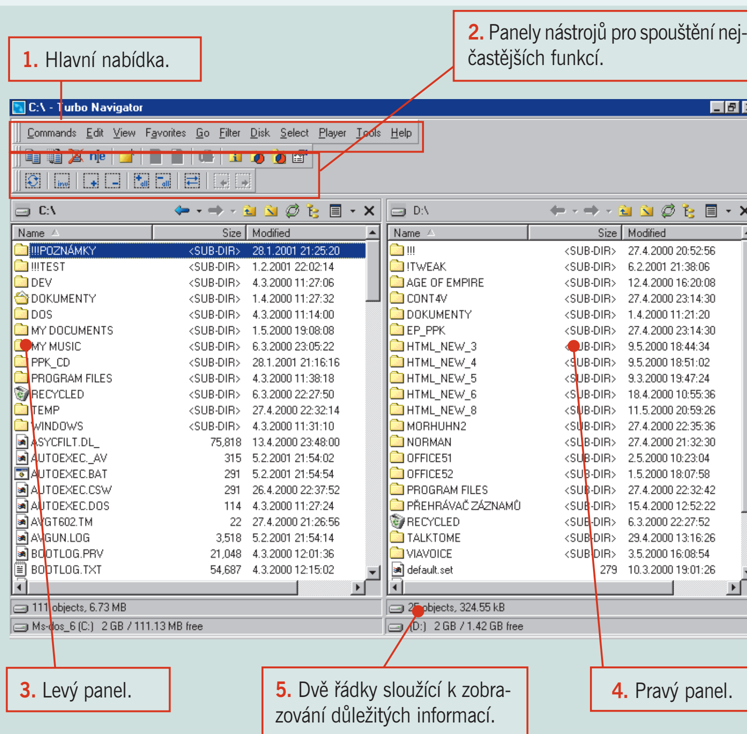

Turbo Navigator je kvalitní správce souborů, který je zdarma. Nabídky programu jsou v angličtině, ale práci s ním zvládne i „angličtinář začátečník“.

Úvodní seznámení

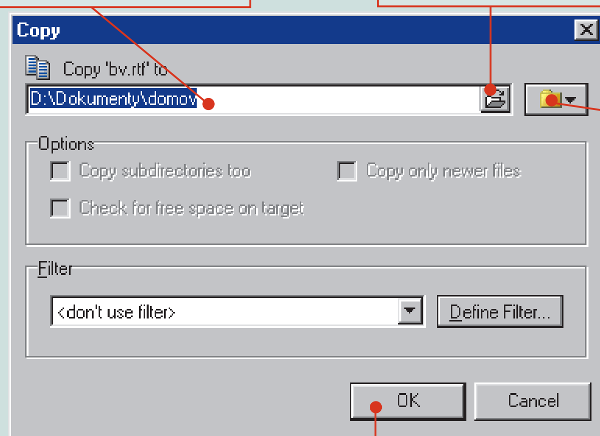
Po spuštění se před vámi objeví okno programu, které se skládá z několika částí. Na první pohled vás určitě napadne, že se Turbo Navigator svým vzhledem příliš neliší od ostatních známých správců souborů (např. od takových programů, jako je Servant Salamander, Windows Commander apod.).

V horní části naleznete hlavní nabídku a dva panely ikon, kterými se spouští nejčastější funkce. Hlavní částí programu jsou pak dva klasické panely – levý a pravý (v každém z nich můžete zobrazit obsah jiného disku). Nad každým z obou panelů jsou pak další ikony sloužící k častým operacím. Pod panely jsou dvě řádky doplňujících informací. Vše je vidět na obrázku č. 1.

Obr. 1. Vzhled programu Turbo Navigator.

Kopírování

Obr. 2. Kopírování. Toto okno se zobrazí po stisknutí klávesy **F5**.

Základní funkce (kopírování, přesouvání, mazání, přejmenovávání a vytváření adresářů) se spouštějí (podobně jako ve většině ostatních správců souborů) pomocí standardních kláves:

- klávesou **F5** kopírování,
- klávesou **F6** přesouvání,
- klávesou **F8** (nebo **Delete**) mazání,
- klávesou **F2** přejmenovávání,
- klávesou **F7** vytváření adresáře.

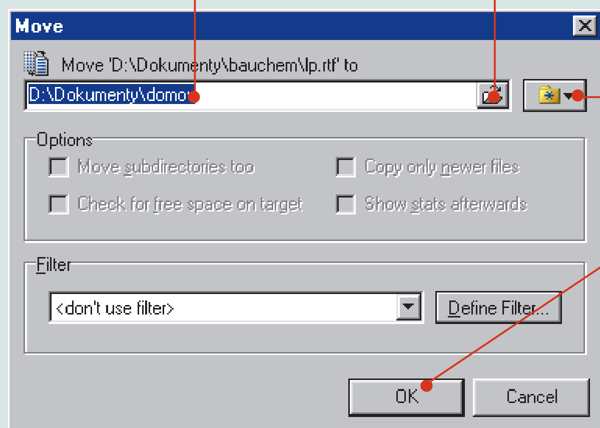
Po stisku každé z výše uvedených kláves se zobrazí dialogové okno a v něm lze většinou provést další nastavení (viz obrázky č. 2 až 6).

Dříve než vyzkoušíte některou ze základních funkcí, musíte označit jeden či více souborů (nebo složek). To lze snadno provést stiskem klávesy **mezerník** (označené soubory nebo složky se zvýrazní modře).

Přesouvání

1. Zde zadejte, do kterého adresáře chcete přesouvat.

2. Toto tlačítko vyvolá okno, ve kterém lze zvolit cílovou složku (adresář).

3. Tímto tlačítkem zobrazíte nabídku tzv. „oblíbených složek“. Jde o nejčastěji používané složky, které si můžete sami určit (viz dále).

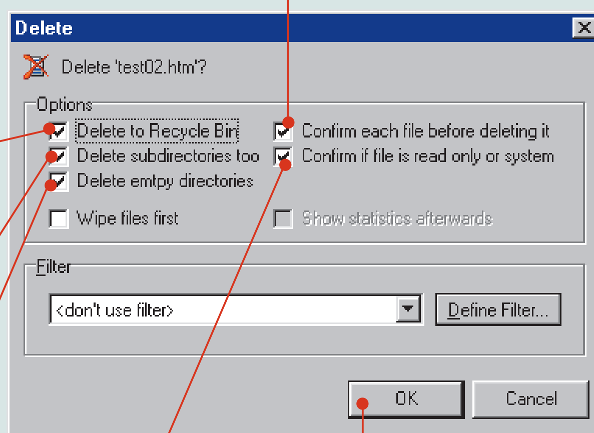
4. Pro zahájení přesouvání klikněte na tlačítko OK.

Obr. 3. Přesouvání. Toto okno se zobrazí po stisknutí klávesy **F6**.

Mazání

4. Tato volba zajistí zobrazení potvrzujícího dialogového okna předtím, než se označený soubor skutečně vymaže.

Obr. 4. Mazání. Toto okno se zobrazí po stisknutí klávesy **F8** (nebo **Delete**).

1. Tato volba zajistí přesunutí vymazaného souboru (nebo složky) do koše. Po vypnutí této volby se vymazaný soubor nenávratně odstraní (tj. nebude přesunut do koše, a nebude ho tudíž možné obnovit).

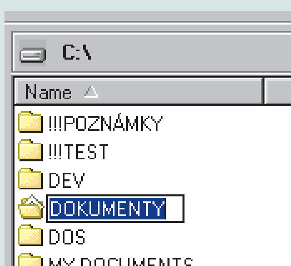
2. Tato volba zajistí vymazaní podadresářů (například pokud mažete celý adresář obsahující několik podadresářů).

3. Tato volba zajistí smazání prázdného adresáře.

5. Tato volba zajistí zobrazení potvrzujícího dialogového okna předtím, než se smaže soubor, který je určen pouze ke čtení, nebo jde-li o tzv. systémový soubor (jde o tzv. atributy, které se dají u každého souboru nastavit).

6. Pro zahájení smazání klikněte na tlačítko **OK**.

Přejmenování

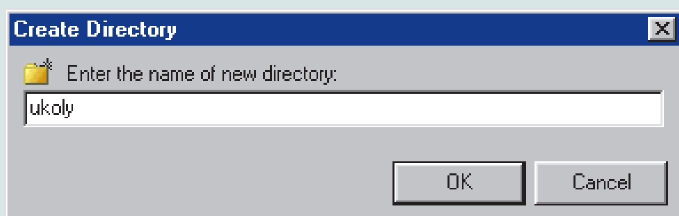

Obr. 5. Přejmenování. Chcete-li přejmenovat soubor nebo adresář, postupujte následovně. Klikněte na soubor (nebo adresář) a stiskněte klávesu **F2**. Název se označí modře a můžete ho změnit.

info

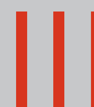
Název: Turbo Navigator 1.44.
Internet: www.turbonavigator.com.
Typ: freeware.
Jazyk: angličtina.
PPK CD: Program Turbo Navigator najdete na **PPK CD 1/2001** v části **Pro počítač/Správci**. Odtud si ho můžete nainstalovat kliknutím na **instalovací/kopírovací/spouštěcí tlačítko**.

Vytvoření adresáře

Obr. 6. Vytvoření adresáře. Toto okno se zobrazí po stisknutí klávesy **F7**. Zadejte jméno nového adresáře (složky) a klikněte na tlačítko **OK**.

Správa souborů III

V prvním díle, který byl publikován v PPK 1/2000, jsme se naučili vytvářet nové složky a nové soubory pomocí místní nabídky na pracovní ploše Windows. V PPK 7/2000 jsme vyhledali v počítači složky a soubory podle názvu či části názvu a také soubory podle velikosti.

V dnešním pokračování si vysvětlíme, jak soubory označovat a jak je kopírovat pomocí schránky. Připomínáme, že na adrese **www.vogel.cz/akademie** naleznete další ukázky příkladů a také termíny počítačových kurzů a testů ECDL.

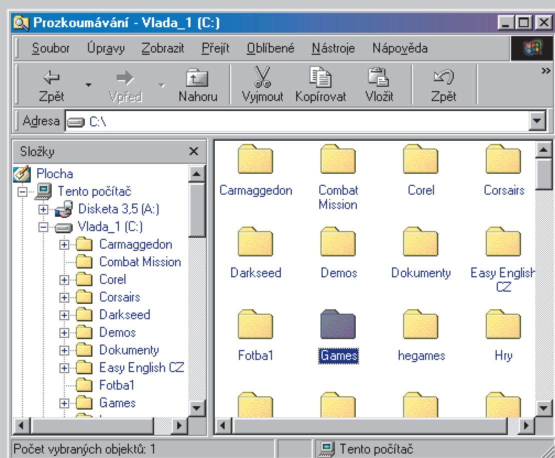
Nastavení způsobu označování položek

Dříve než se rozhodnete, které soubory či složky chcete mazat, přesouvat nebo kopírovat, musíte je označit. O tom, zda na objekt kliknete, či nad něj jen umístíte ukazatel myši, rozhoduje způsob nastavení složky. Tato vlastnost se nastavuje v okně **Tento počítač** nebo v programu **Průzkumník**.

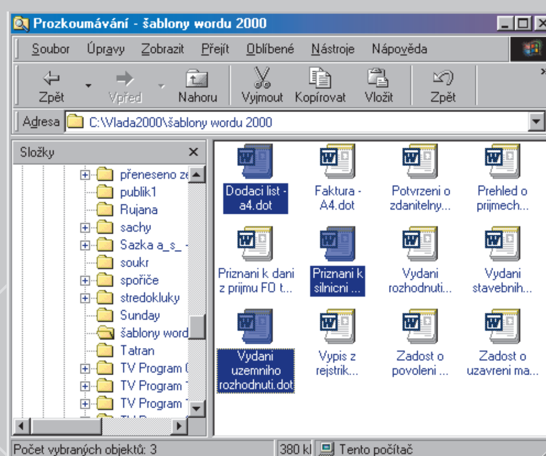
1. Ve složce **Tento počítač** nebo v programu **Průzkumník** klikněte na nabídku **Zobrazit** a na příkaz **Možnosti složky**.
2. Předpokládáme, že na kartě **Obecné** máte vybrán **Klasický styl**. Tato volba rozhoduje mimo jiné o tom, že výběr položek se provádí kliknutím a otevírání položek dvojitým kliknutím (poklepáním).

V případě, že byste dali přednost vybírání objektů pouhým ukázáním myší, vyberte přepínač **Vlastní, podle vašeho nastavení** a klikněte na tlačítko **Nastavení.** V sekci **Klepnutí a poklepání** byste vybrali přepínač **Otevřít položku jediným klepnutím (vybrat ukázáním)**.

Označování souborů nebo složek

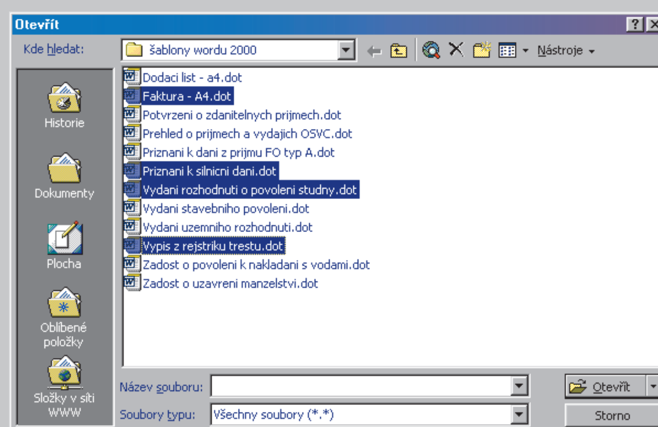

Obr. 1. V programu Průzkumník byla označena složka Games.

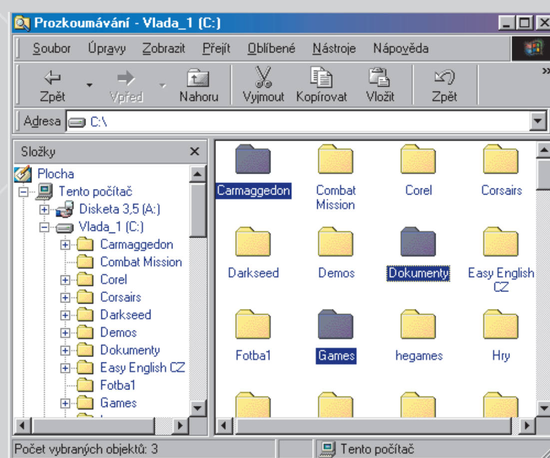

Obr. 2. Výběr více souborů v programu Průzkumník.

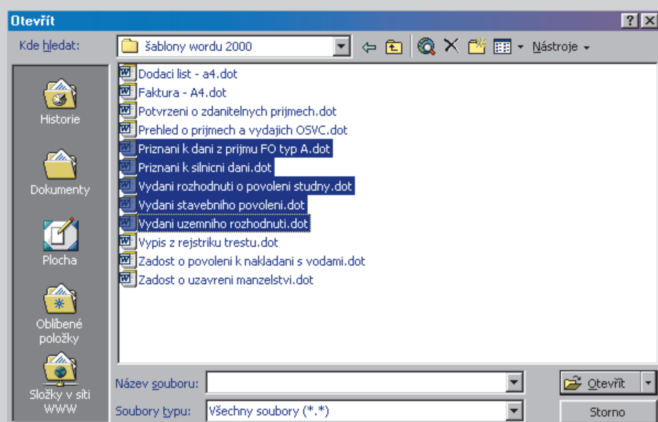
Zůstaňme u předpokladu, že máte nastaven **klasický styl** a položky budete vybírat kliknutím myší. Položky (soubory, složky) se označují proto, aby se mohly odstranit, přesunout či kopírovat. Chcete-li označit jednu položku, označíte ji tak, že kliknete levým tlačítkem myši. Platí to pro práci v okně **Tento počítač**, v okně programu **Průzkumník** a v dialogových oknech programů **Office**. Pokud chcete mazat, přesouvat či kopírovat větší počet souborů či složek, můžete je např. označit pomocí klávesy **CTRL**. Stiskněte klávesu **CTRL** a postupně klikněte na všechny požadované položky.

Obr. 3. Výběr více souborů (v našem případě šablon) v dialogovém okně programu Word.

Obr. 4. Výběr více složek v programu Průzkumník.

Obr. 5. Výběr souborů pomocí klávesy SHIFT v programu Word v dialogovém okně Otevřít.

K označení (k výběru) můžete použít i klávesu **SHIFT**. Pomocí této klávesy se mohou vybírat položky, které leží pod sebou. Můžeme říci, že vybíráme řadu položek. Volíme položku (soubor nebo složku), která bude první v této řadě, a volíme položku, která bude poslední v této řadě. První položku označíme kliknutím myší. Poté podržíme klávesu SHIFT a klikneme na položku, která je poslední v této řadě. Bude označena první, poslední a všechny ostatní položky, které leží mezi krajními položkami. V dialogových oknech **Otevřít** (např. ve Wordu v nabídce **Soubor – Otevřít**) se soubory zobrazují seřazeny pod sebou. Výběr pomocí klávesy **SHIFT** je zřejmý z obrázku 5.

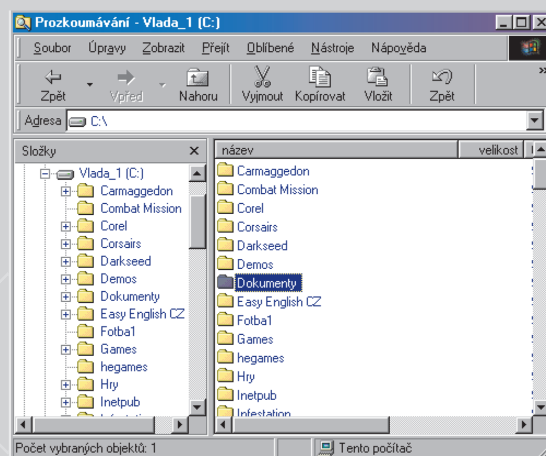
U výběru položek pomocí klávesy **SHIFT** v okně **Tento počítač** či v programu **Průzkumník** záleží na tom, jak je nastaveno zobrazování složek, zda jako **seznam** či **podrobnosti,** nebo jako **velké** či **malé ikony**. Pokud zvolíte seznam či podrobnosti a podržíte klávesu SHIFT, můžete řadu položek (složek nebo souborů) vybírat pomocí klávesy SHIFT stejně jako v dialogových oknech Otevřít. Umíme-li položky vybírat, můžeme volit, co budeme s vybranými položkami dělat. Můžeme je mazat, přesouvat či kopírovat.

Kopírování souborů nebo složek

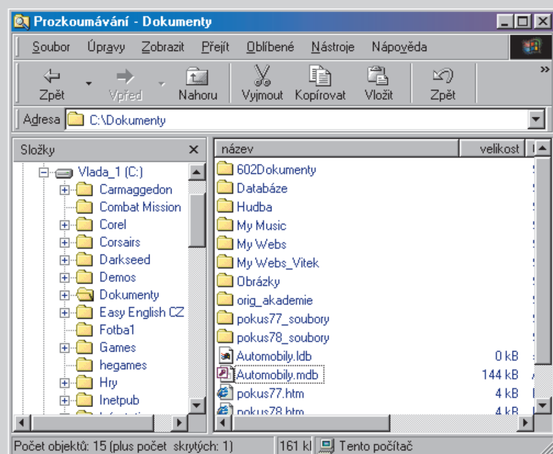
Kopírování se uskutečňuje často pomocí tzv. **schránky**. Můžeme si ji představit jako zásobník, do kterého umístíme kopii nějakého objektu, a poté, co se rozhodneme, jaké bude umístění (pozice, adresa) této kopie, ze zásobníku ji na nové umístění vložíme.

1. V okně **Tento počítač** nebo v programu **Průzkumník** klikněte na soubor či složku, kterou chcete kopírovat (v případě většího počtu označte více souborů či složek).
2. V nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Kopírovat**.
3. Otevřete složku nebo disk, do kterého chcete kopii umístit.
4. V nabídce **Úpravy** klikněte na příkaz **Vložit**.

Často vznikají potíže při otevírání složky v bodě 3. Pokud máte nastaven klasický styl ovládání (viz výše), otevíráte položky dvojitým kliknutím. Rozdíl mezi výběrem a otevřením složky je zřejmý z obrázků 6 a 7.

Obr. 6. Složka Dokumenty je vybrána.

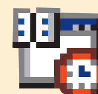
Obr. 7. Složka Dokumenty je otevřena.

Otevření složky se projeví v záhlaví okna zobrazením názvu otevřené složky a také v adresním řádku zobrazením cesty k této složce.

Velmi často se místo příkazu **Úpravy – Kopírovat** používá klávesová zkratka **CTRL + C**, a místo příkazu **Úpravy – Vložit** klávesová zkratka **CTRL + V**.

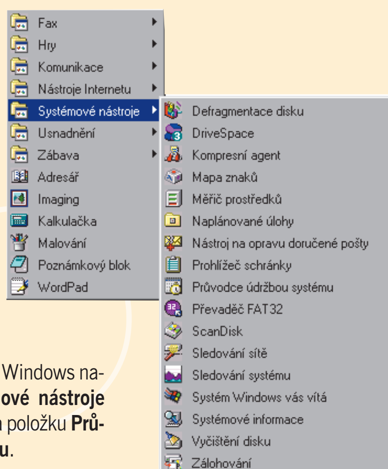
Vladimír Očenášek

Naplánujte si údržbu systému

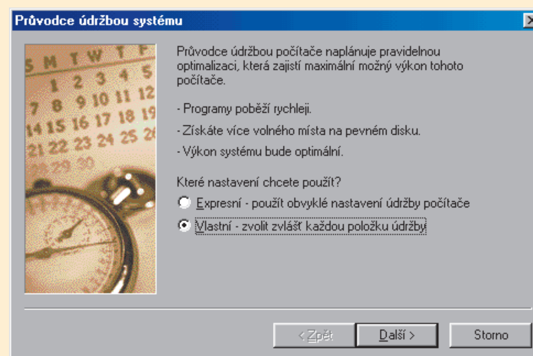

Mezi tzv. systémovými nástroji, jež najdete v příslušenství Windows, je několik užitečných prográmků, které dokážou do značné míry ovlivnit výkon počítače. Jde o nástroje určené k běžné údržbě pořádku v počítači. Více se o nich dočtete na straně 38. Na tomto místě se budeme věnovat možnosti naplánovat jejich pravidelné automatické spouštění.

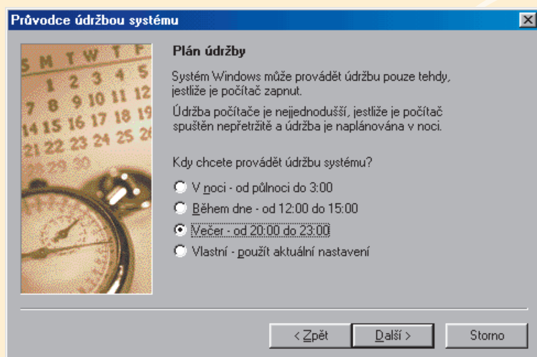
Průvodce údržbou systému

V nabídce příslušenství Windows najděte skupinu **Systémové nástroje** a v ní dvojitě klikněte na položku **Průvodce údržbou systému**.

V úvodním dialogovém okně Průvodce údržbou systému kliknutím označte volbu **Vlastní** a pak klikněte na tlačítko **Další**.

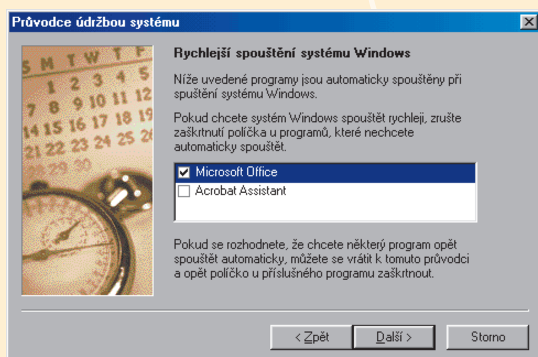

Časový plán údržby

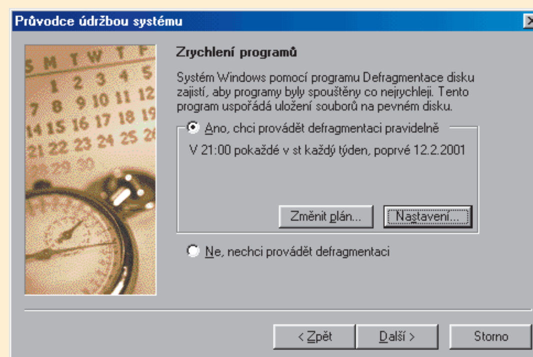
V tomto dialogovém okně vyberte denní dobu, kdy má být automatická údržba spouštěna. Volbu potvrďte kliknutím na tlačítko **Další**. Kdykoli později budete moci časy spouštění jednotlivých operací libovolně upravit.

Rychlejší spouštění Windows

Abyste urychlili spouštění Windows, můžete v dalším dialogovém okně zrušit automatické spouštění některých programů při každém startu Windows.

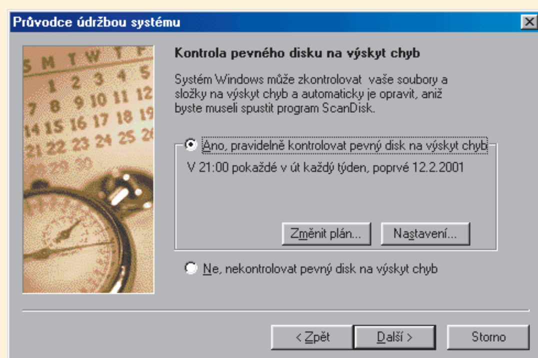

Defragmentace

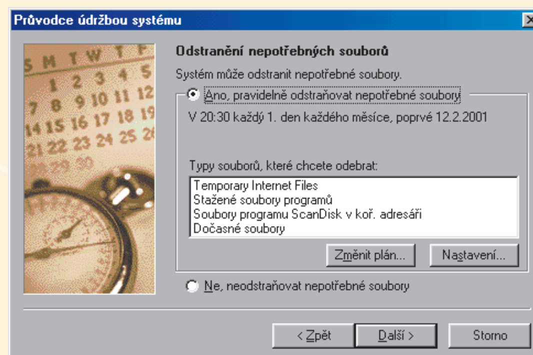
V dalším kroku můžete určit, zda má systém automaticky pravidelně defragmentovat disk, tzn. přerovnat soubory na něm uložené tak, aby k nim byl rychlejší přístup. Vlastnosti defragmentace můžete změnit po kliknutí na tlačítko **Nastavení**; po kliknutí na tlačítko **Změnit plán** můžete upravit časový plán provádění defragmentace.

ScanDisk

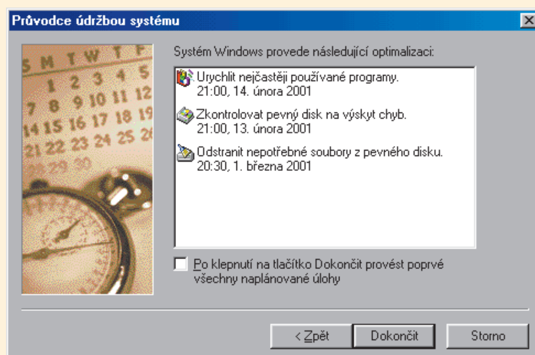
Nástroj **ScanDisk** kontroluje disky (zjišťuje a opravuje chyby v uložení souborů a odhaluje vadná místa na povrchu disku). Pravidelné spouštění kontroly lze nastavit v tomto dialogovém okně. I zde máte možnost upravit časový plán spouštění kontroly a také změnit její nastavení.

Odstranění zbytečných souborů

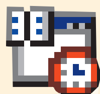
V dalším kroku nastavte pravidelné odstraňování nepotřebných souborů. Podle nastavení (k němu se dostanete po kliknutí na tlačítko **Nastavení**) nástroj **Vyčištění disku** odstraňuje dočasné soubory zanechané na disku různými programy a stažené internetové stránky a také například vysypává odstraněné soubory z koše. Tento nástroj vám může významně zvětšit volný prostor na disku.

Dokončení

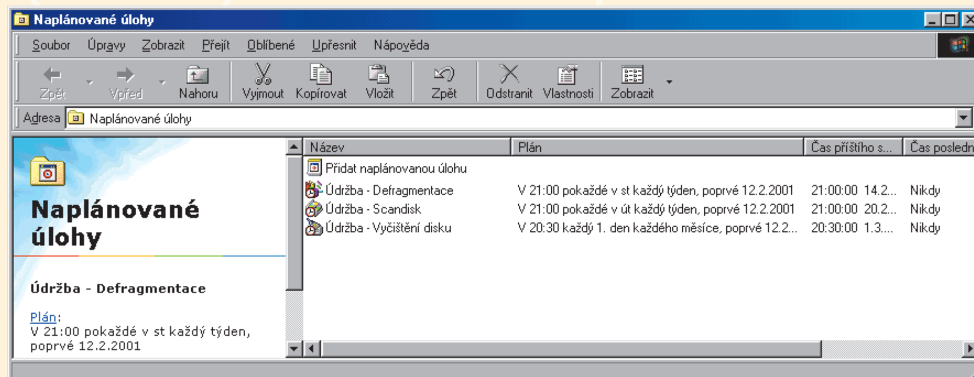
V posledním dialogovém okně vypíše průvodce všechny akce, které jste naplánovali, a u každé z nich uvede datum a čas nejbližšího plánovaného spuštění. Tyto údaje zkontrolujte; nyní se ještě můžete kliknutím na tlačítko **Zpět** vrátit k plánování jednotlivých nástrojů. Zaškrtnete-li volbu v dolní části okna, všechny plánované akce se poprvé provedou okamžitě po ukončení průvodce. Jste-li s nastavením spokojeni, klikněte na tlačítko **Dokončit**.

Plánovač úloh

Vpravo na hlavním panelu Windows se objevila ikonka **Plánovače úloh**.

Po dvojitém kliknutí na tuto ikonu se otevře okno **Naplánované úlohy**. V jeho pravé části vidíte všechny úlohy, jejichž automatické provádění jste nastavili. Po dvojitém kliknutí na úlohu se otevře dialogové okno, ve kterém můžete změnit veškerá nastavení této úlohy. Po dvojitém kliknutí na položku **Přidat naplánovanou úlohu** můžete naplánovat spuštění kteréhokoli programu, který v počítači máte.

602Text – vše o tabelátorech

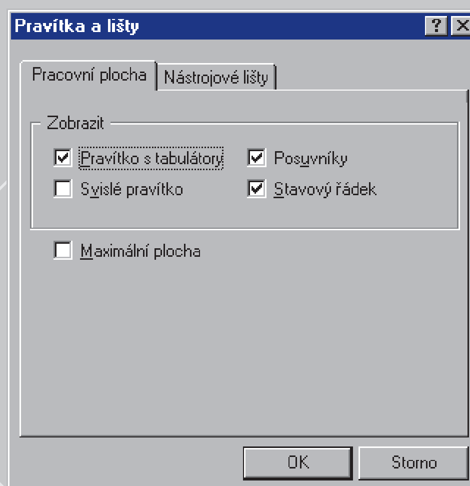

Chcete-li rozčlenit řádky dokumentu tak, aby určité položky „zařezávaly“, usnadní vám to vhodně vložené tabelační zarážky. Zarážky se jim říká proto, že jsou obdobou tohoto „zařízení“ na psacím stroji; tam ovšem vše funguje na mechanickém principu, jako skutečná zarážka fixující posun válce v určité pozici. Také tabelační zarážky v textovém procesoru udávají pozici, na kterou se přesune textový kurzor po stisku klávesy tabelátoru – zde však naprosto bezhlučně. Stiskem tabelační klávesy se textový kurzor přesune na následující tabelační pozici, stiskem kombinace **Shift+Tabelátor** se o jednu tabelační pozici vrátí.

Rozmístění tabelačních zarážek je součástí stylu. Každý styl může mít vlastní nastavení. Nic vám ovšem nebrání v tom, abyste si rozmístění zarážek v konkrétním odstavci sami ještě dále upravili.

Zarážky znázorňuje tabelační pravítko. Jeho zobrazení je volitelné a závisí na vašem rozvržení pracovní plochy.

V nabídce Zobrazit spusťte příkaz Pravítka a lišty. V zobrazeném dialogovém okně otevřete kartu Pracovní plocha. Pokud chcete mít pravítko s tabelátory viditelné, v sekci Zobrazit zatrhněte čtverec Pravítko s tabelátory. Pokud spustíte textový procesor poprvé nebo nemáte-li ještě vlastní styly s nastavenými zarážkami, uvidíte na tabelačním pravítku jen tak zvané implicitní tabelátory. Ty jsou předdefinovány na konstantní vzdálenost 0,5 palce a nelze jimi pohybovat. Mají také pevně přiřazeno levé zarovnání.

2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Na tabelačním pravítku jsou implicitní tabelátory vyznačeny malou, dolů směřující šipkou. Jsou jen tam, kde jsou skutečně zapotřebí; tedy v prostoru od levého do pravého dorazu, a to jen tam, kde nejsou tabelátory vloženy přímo vámi.

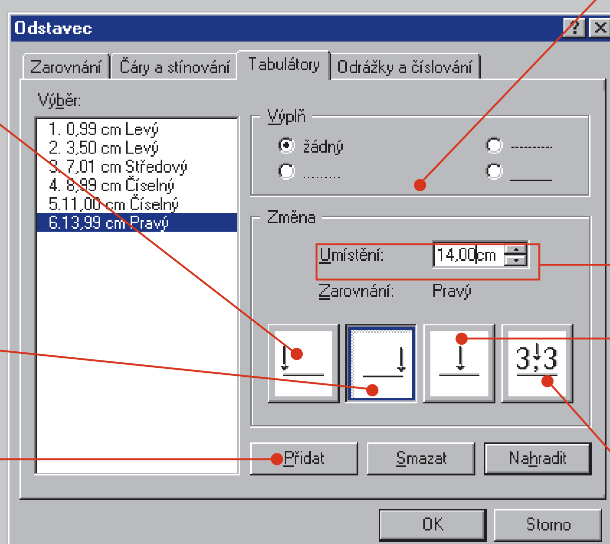
Nastavení tabelačních zarážek z dialogového okna

Pokud chcete tabelátory nastavit ručně z dialogového okna, pak v nabídce **Formát** spusťte příkaz **Odstavec** a klikněte na záložku karty **Tabulátory**. Na kartě nastavíte libovolné množství zarážek, jež budou platné pro ten odstavec, ve kterém je právě umístěn textový kurzor.

Aby mělo zarovnání smysl, musí samozřejmě být mezi jednotlivými tabelátory dostatečný odstup.

V sekci **Výplň** můžete vybrat vzor „výplně“, který bude vyplněn volný prostor k následujícímu tabelátoru. To se hodí třeba při vytváření něčeho takového, jako je divadelní program, kde často vidíte seznamy ve stylu: *jméno postavy – její představitel.*

Levý – první znak je umístěn na pozici tabelátoru a další zapisované znaky přibývají směrem vpravo; to je vhodné pro vytváření tabelárního zarovnání v klasické podobě.

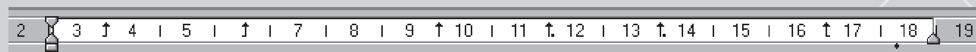
Do vstupního pole voliče Umístění v sekci Změna zapište vzdálenost zarážky od levého okraje stránky (nebo při vícesloupcové sazbě od levého okraje sloupce) v nastavených délkových jednotkách.
Způsob zarovnání textu vzhledem k tabelační zarážce určíte pomocí čtveřice velkoplošných grafických tlačítek; zleva doprava mají tento význam:

Pravý – pravý poslední znak řetězce bude neustále na pozici tabelátoru, zapisovaný text tedy bude „přibývat“ směrem vlevo od něj; to je vhodné zejména pro zarovnání kalendářního data při pravém okraji dokumentu.

Středový – zapisovaný text se průběžně vystřeďuje (centruje) na tabelační značku.

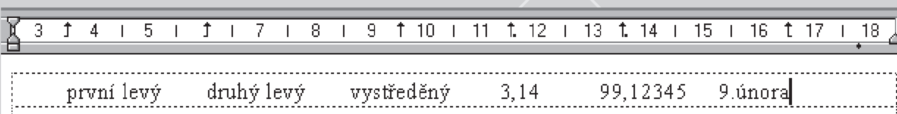
Číselný – hodnoty vkládané na pozici tabelátoru se zarovnávají tak, aby desetinný symbol (daný nastavením Windows) byl zarovnán na pozici tabelátoru.

Jakmile máte parametry budoucího tabelátoru nastaveny, klikněte na tlačítko Přidat. Tabelátor se zařadí do seznamu v levé části karty a zatřídí se podle umístění.

A takhle vypadají výsledné tabelátory na pravítku. Šipka s levým tabelátorem má dole „praporek“ směřující vlevo, u pravého tabelátoru je to naopak. Středový tabelátor nemá praporek vůbec a číselný má místo něj tečku.

Zarovnání skutečných položek v textu dokumentu pak může vypadat tak, jak uvádí následující obrázek:

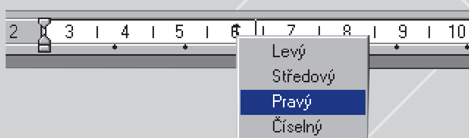
Povšimněte si jediného zbývajícího implicitního tabelátoru v pravé části pravítka, za posledním tabelátorem zadaným ručně.

Nastavené zarážky můžete pomocí dialogového okna samozřejmě také změnit, nebo zcela zrušit. Ukazatelem seznamu Výběr zvolte tabelátor, který budete chtít měnit. Pak upravte, co je třeba, a klikněte na tlačítko **Nahradit**. Pokud kliknete na tlačítko **Smazat**, položka se vyjme ze seznamu, a tím zmizí i zarážka z pravítka.

Nastavení tabelačních zarážek myší

Pomocí myši můžete tabelační zarážku vložit i vymazat; tahem za značku také můžete změnit nastavení zarážky. Předpokladem práce s myší je samozřejmě zobrazení tabelačního pravítka. Při vkládání tabelátorů myší využijete jak levé, tak pravé tlačítko.

Nejprve si zkusme na pravítko kliknout levým tlačítkem myši, např. na číslo šest. Co se stalo? Na vybranou pozici se vložila značka pro tabelační zarážku a vedle ní se otevřela plovoucí nabídka pro výběr způsobu zarovnání.

Výběrem položky Pravý se vložila značka tabelační zarážky pro pravé zarovnání.

A nyní bez obrázku (dialogové okno s kartou **Tabulátory** již znáte) – pokud kliknete na tabelační pravítko pravým tlačítkem myši, otevře se celé dialogové okno **Odstavec** s nastavenou kartou **Tabulátory**, do níž se přenese délkový údaj z pravítka (kam jste klikli). Zde pak tabelátor nastavte tak, jak bylo dříve uvedeno.

Podobně můžete také změnit parametry existujícího tabelátoru. Poblíž jeho zarážky klikněte pravým tlačítkem myši – a pak jen v dialogovém okně upravte potřebné parametry.

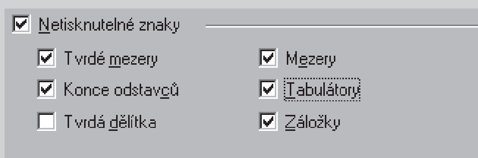
Pokud potřebujete pouze změnit polohu zarážky na pravítku, nabízí vám myš ten nejjednodušší způsob – zarážku pouze přetáhněte na nové místo; jeho přesnou souřadnici vám napoví tečkovaná čára promítnutá dolů do dokumentu.

Myší také můžete zarážku snadno zrušit. Nastavte na ni kurzor myši, stiskněte její levé tlačítko a tahem nahoru nebo dolů zarážku z pravítka „vysuňte“. Po uvolnění tlačítka zarážka ze škály zmizí.

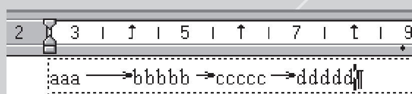
Tabelační znaky v textu

Stiskem tabelátoru se nejen textový kurzor nastaví na nejbližší tabelační značku, ale také se do textu dokumentu vloží znak „tabelátor“. Tento znak však patří mezi znaky běžnému pohledu skryté.

Jiří Lapáček

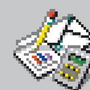

Chcete-li tabelátory vidět, musíte jejich zobrazení povolit v konfiguračním dialogovém okně na kartě **Zobrazení**. Zde v sekci **Netisknutelné znaky** zaškrtněte čtverec **Tabulátory**…

… a v textu tabelační znaky uvidíte jako obrázky šipek směřujících vpravo.

MS Works – databáze podruhé

V minulém PPK jsme začali pracovat s databází MS Works. Dnes si dokončíme filtrování a podíváme se na možnosti tisku.

Složené podmínky

V minulém článku jsme zadali podmínku ve tvaru **název_atributu** ***porovnání*** **hodnota**. Podíváte-li se na dialogové okno Filtr, pak vidíte, že obsahuje několik řádků a do každého z nich můžete zapsat podmínku. To dovoluje provádět výběry jako např. *Ukaž všechny knihy, které vyšly buď ve vydavatelství Trigon, nebo které napsal pan Daniken*. Takto zadaný výběr můžete rozdělit na dvě podmínky: **Vydavatel** ***je rovno*** **Trigon** a **Autor** ***obsahuje*** **Daniken**. Zapište tyto podmínky do dvou prvních řádků v dialogovém okně ***Filtr***. Nyní je třeba obě podmínky správně propojit. Všimněte si, že od druhého řádku přibyl nalevo ještě jeden sloupec se seznamy. Tyto seznamy slouží pro propojení podmínek v jednotlivých řádcích.

Vyberte hodnotu **nebo** a pak klikněte na tlačítko **Použít filtr**.

Propojení dílčích podmínek

Pro propojení dílčích podmínek máte dvě možnosti: **a** a **nebo**.

Použijete-li možnost **a**, znamená to, že musí platit obě dílčí podmínky. Platí-li jen jedna z nich nebo neplatí-li žádná, záznam vybrán nebude. ***Příklad****: V případě, že zadáte možnost* ***a*** *pro spojení podmínek* ***Vydavatel je rovno Trigon*** *a* ***Autor obsahuje Daniken****, pak nebude vybrán ani jeden záznam.*

Použijete-li možnost **nebo**, k vybrání záznamu postačí, bude-li splněna jen jedna ze zadaných podmínek. Záznam bude vybrán i v případě, že budou splněny obě podmínky.

Zadáte-li **a**, musí být splněny obě zadané podmínky.

Zadáte-li **nebo**, postačí splnění jedné ze zadaných podmínek.

1. Zadejte dílčí podmínky.

2. V seznamu nastavte hodnotu **nebo**.

Možnosti porovnání

Při zadávání podmínky vybíráte způsob porovnání. Po rozbalení seznamu se ukáže velký počet možností. Nyní si jednotlivé možnosti probereme.

Je rovno znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) se musí rovnat zadané hodnotě. Malá a velká písmena se nerozlišují.

Není rovno znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) se nesmí rovnat zadané hodnotě.

Je menší než znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí být menší než zadaná hodnota. Toto porovnání můžete použít také pro textová pole. V tomto případě má A nejmenší hodnotu a Z hodnotu nejvyšší.

Je větší než znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí být větší než zadaná hodnota. Toto porovnání můžete použít také pro textová pole.

Je menší nebo rovno znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí být menší nebo rovná zadané hodnotě. Toto porovnání můžete použít také pro textová pole.

Je větší nebo rovno znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí být větší nebo rovná zadané hodnotě. Toto porovnání můžete použít také pro textová pole.

Obsahuje znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí obsahovat zadaný text.

Neobsahuje znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) nesmí obsahovat zadaný text.

Je prázdný znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) je prázdná.

Zadané pole (atribut).

Zadaná hodnota (text).

Název pole: Vydavatel, (žádné), (žádné), (žádné), (žádné)

Porovnání: je menší než — je rovno, není rovno, je menší než, je větší než, je menší nebo rovno, je větší nebo rovno, obsahuje, neobsahuje, je prázdný, není prázdný, začíná, nezačíná, končí

Porovnat s: alf

Není prázdný znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) nesmí být prázdná.

Začíná znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí začínat zadaným textem.

Nezačíná znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) nesmí začínat zadaným textem.

Končí znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) musí končit zadaným textem.

Nekončí znamená, že hodnota zapsaná v daném poli (atributu) nesmí končit zadaným textem.

Tisk dat z tabulky

Nejjednodušší možností, jak data vytisknout, je vybrat příkaz **Tisk** z nabídky **Soubor**. V tomto případě se data vytisknou v podobě tabulky, což může být dost nepřehledné.

Druhou možností je použít ***sestavu***. Protože používáme předdefinovanou úlohu, můžete si vybrat ze sestav již připravených. V případě, že vám žádná z nabízených sestav nevyhovuje, můžete si vytvořit sestavu svoji.

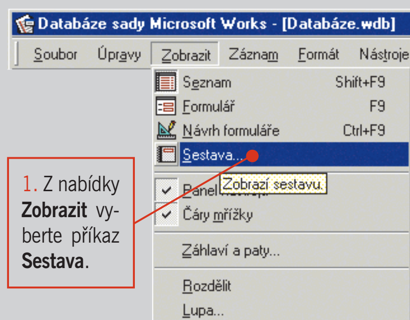
Chcete-li vybrat již připravenou sestavu, pak z nabídky **Zobrazit** vyberte příkaz **Sestava**. V dialogovém okně ***Zobrazit sestavu*** vyberte ze seznamu požadovanou sestavu. Poté klikněte na tlačítko **Náhled**.

V okně náhledu vidíte sestavu s daty tak, jak bude vytištěna. Na pravém okraji okna jsou ovládací tlačítka. Pomocí tlačítek **Předchozí** a **Další** můžete přecházet mezi jednotlivými stránkami. V případě, že se sestava vejde na jedinou stránku, jsou tato tlačítka nepřístupná.

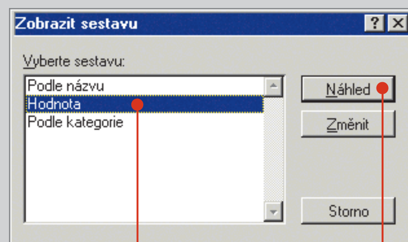
Tlačítka **Přiblížit** a **Oddálit** fungují podobně jako nástroj Lupa. To znamená, že si ukázku tisku můžete přibližovat (uvidíte více detailů), nebo naopak oddalovat.

Kliknutím na tlačítko **Tisk** sestavu vytisknete.

Po ukončení tisku se zobrazí návrh tiskové sestavy. Ten nám ale není v současné době nic platný. Proto si raději zobrazte data v tabulce, buď formulář, nebo sestavu.

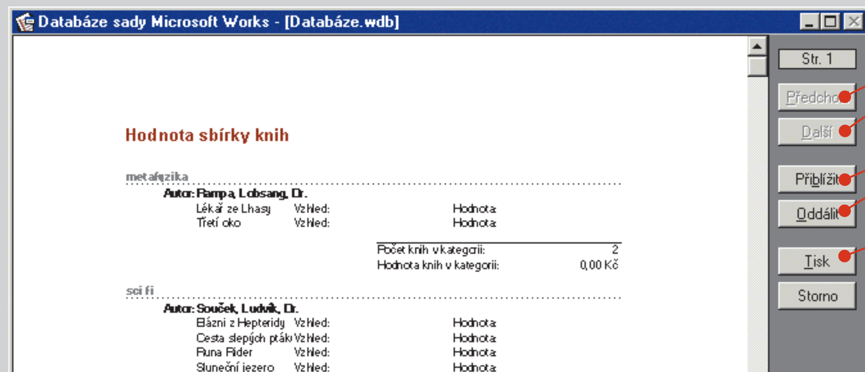

1. Z nabídky **Zobrazit** vyberte příkaz **Sestava**.

2. Vyberte sestavu.

3. Klikněte na tlačítko **Náhled**.

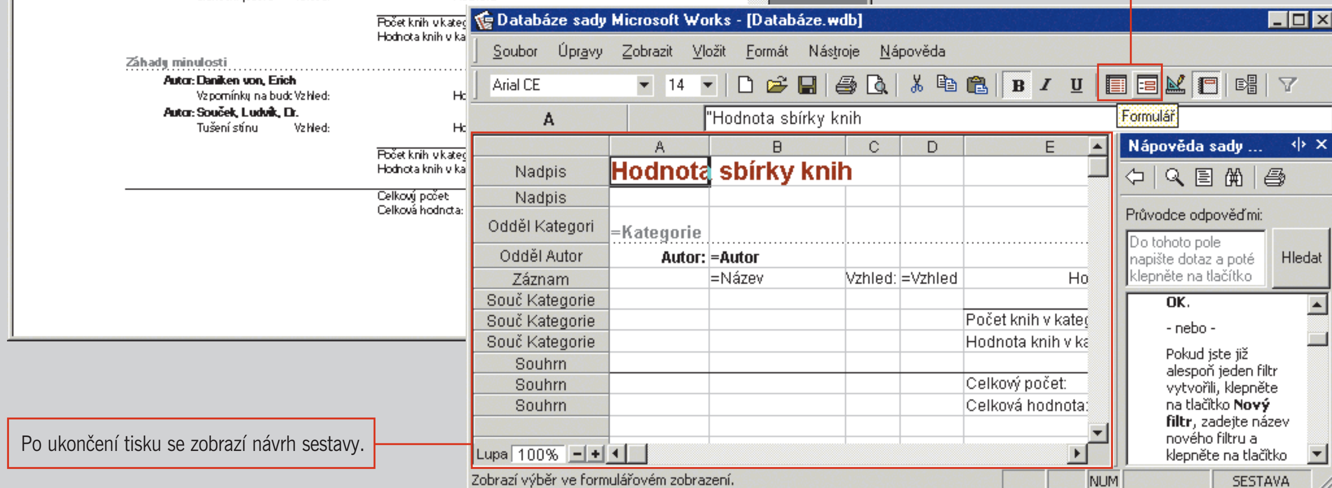

Je-li sestava delší, můžete pomocí těchto tlačítek listovat.

Volba měřítka zobrazení.

Kliknutím na toto tlačítko spustíte tisk.

Kliknutím na jeden z těchto nástrojů zobrazíte data v tabulce.

Po ukončení tisku se zobrazí návrh sestavy.

Načítání dat z jiných formátů

excel

Standardní formát excelovské tabulky je XLS. Ale hodně dat, která potřebujete načíst do Excelu, vzniklo v jiné aplikaci. Nezbývá než se pustit do jejich importu.

Import z textového souboru

Při načítání dat je třeba si uvědomit, že se data budou načítat do tabulky. Proto je třeba, aby Excel měl možnost u každého řádku rozlišit, kde jsou hranice sloupců. Existují dvě možnosti: První možností je to, že hranice sloupců jsou odděleny určitým znakem, tzv. ***oddělovačem***. Jako oddělovač může sloužit tabulátor, středník, čárka a další znaky. Druhou možností je doplnit do textu mezery tak, aby začátek sloupce byl vždy na stejné pozici. To znamená, že části textu, které přijdou do jednotlivých sloupců, mají v každém řádku stejnou, jinak řečeno ***pevnou šířku***.

Data_oddelena_strednikem.txt - Poznámkový blok

```
Firma;Adresa;Telefon;
Alfa;Bílá 35 Strakonice;0342 123 456;
Beta;Modrá 842 Písek;0345 456 789;
Gama delta;Fialová 789 Praha;02 123 456 789;
Epsilon;Zelená 321 Praha;| 02 987 654 321;
```

Text s oddělovači (v tomto případě je oddělovačem středník).

Pevna_delka_dat.txt - Poznámkový blok

```
Firma        Adresa                 Telefon
Alfa         Bílá 35 Strakonice     0342 123 456
Beta         Modrá 842 Písek        0345 456 789
Gama delta   Fialová 789 Praha      02 123 456 789
Epsilon      Zelená 321 Praha       02 987 654 321
```

Text s pevnou délkou.

Import ze souboru s oddělovači

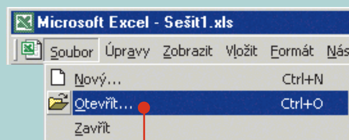
Výběr souboru

Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Otevřít**. V dialogovém okně **Otevřít** nejprve rozbalte seznam ***Soubory typu*** a vyberte položku **Textové soubory**. Poté klikněte na název souboru, jehož data chcete načíst, a dialogové okno uzavřete kliknutím na tlačítko **Otevřít**.

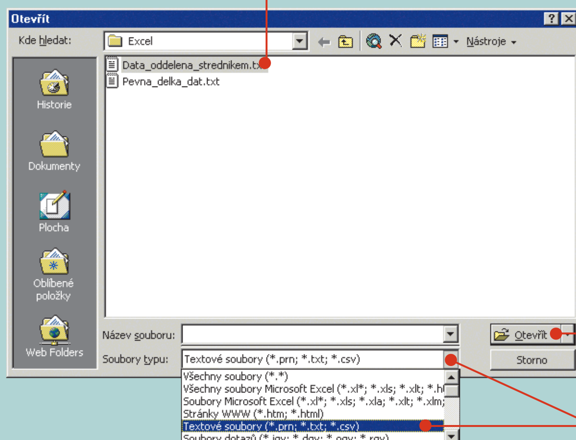
Průvodce

Na obrazovce se objeví první ze tří dialogových oken průvodce. Z části ***Typ zobrazovaných dat*** vyberte položku **Oddělovač**. Nechcete-li soubor načítat od prvního řádku, nastavte číslo řádku, který se má načíst jako první. Po opuštění editačního pole ***Začátek importu na řádku*** se změny projeví v náhledu souboru. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **Další**. V druhém dialogovém okně klikněte na požadovaný typ oddělovače. Zkontrolujte výsledek v náhledu – jednotlivé hranice sloupců by měly být znázorněny svislou čarou. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **Další**.

Ve třetím dialogovém okně můžete upřesnit formát dat v jednotlivých sloupcích. Klikněte na sloupec, jehož data chcete upřesnit. Poté máte dvě možnosti: v části ***Formát dat ve sloupcích*** vyberte jednu z položek nebo klikněte na tlačítko **Upřesnit**. Tím vyvoláte dialogové okno, ve kterém můžete zadat oddělovač desetinných míst a oddělovač tisíců (to se týká formátu zobrazení dat v tabulce, s oddělovačem sloupců při načítání to nemá nic společného). Je-li vše nastaveno, klikněte na tlačítko **Dokončit**.

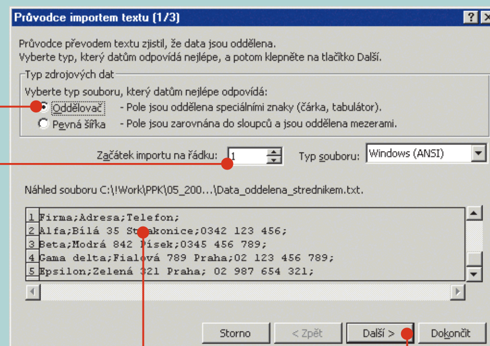
1. Z nabídky **Soubor** vyberte příkaz **Otevřít**.

3. Klikněte na název požadovaného souboru.

4. Klikněte na tlačítko **Otevřít**.

2. Kliknutím na šipku rozbalte seznam a vyberte položku **Textové soubory**.

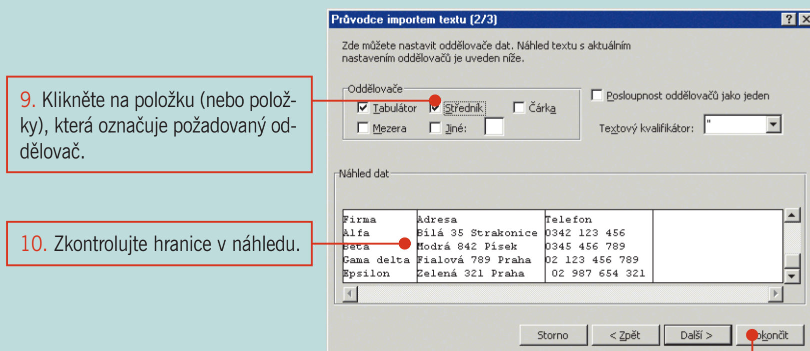

5. Klikněte na položku ***Oddělovač***.

6. Je-li třeba, zadejte číslo řádku, který se má načíst jako první.

7. Zkontrolujte náhled.

8. Klikněte na tlačítko **Další**.

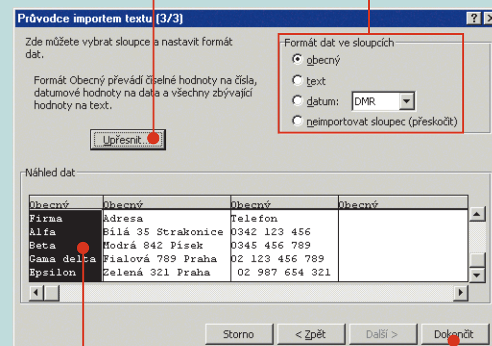
9. Klikněte na položku (nebo položky), která označuje požadovaný oddělovač.

10. Zkontrolujte hranice v náhledu.

11. Klikněte na tlačítko **Další**.

13. Vyberte požadovaný formát.

14. Je-li třeba, klikněte na tlačítko **Upřesnit**.

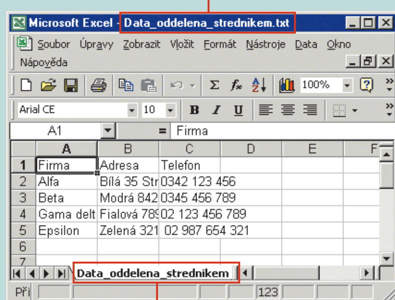
12. Klikněte na sloupec, jehož formát chcete upřesnit.

15. Klikněte na tlačítko **Dokončit**.

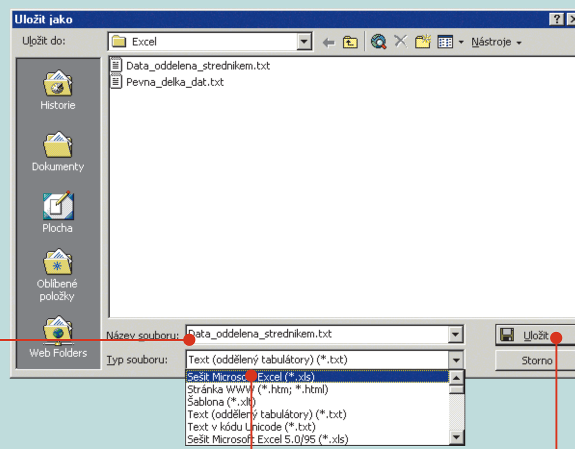
Uložení tabulky

Po ukončení importu se soubor v Excelu přejmenuje na stejné jméno, jaké měl původní soubor. Chcete-li uložit tabulku ve formátu Excelu, vyberte z nabídky **Soubor** příkaz **Uložit**. Excel zobrazí dialogové okno pro uložení souboru. Dejte pozor, v dialogovém okně je v poli ***Typ souboru*** nastavena hodnota **Text**. Změňte tuto hodnotu na **Sešit Microsoft Excel**. Je-li třeba, upravte název souboru a klikněte na tlačítko **Uložit**.

Název souboru je shodný s názvem původního souboru.

Název karty je shodný s názvem souboru bez přípony.

18. Je-li třeba, změňte název souboru.

16. V poli ***Typ souboru*** nastavte hodnotu **Sešit Microsoft Excel**.

17. Klikněte na tlačítko **Uložit**.

Import ze souboru s pevnou šířkou

Soubor, ze kterého chcete načítat, otevřete stejným způsobem jako v předchozím případě. V prvním dialogovém okně průvodce klikněte na položku **Pevná šířka**. Chcete-li začít s načítáním od jiné než první řádky, nastavte číslo tohoto řádku v položce ***Začátek importu na řádku***. Poté zkontrolujte nastavení v náhledu, a je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **Další**.

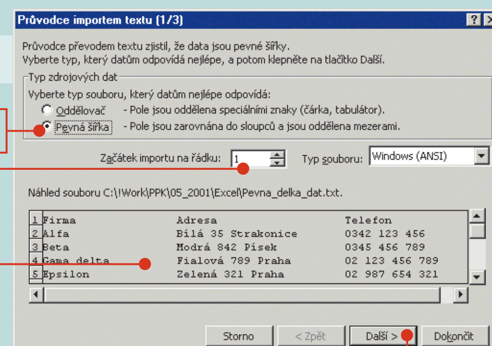
V druhém dialogovém okně můžete nastavit hranice sloupců. Chcete-li přidat novou hraniční čáru, klikněte na místo, kam ji chcete přidat. Chcete-li hraniční čáru smazat, dvojitě na tuto čáru klikněte. Je-li třeba čáru přesunout, přetáhněte ji myší. Až budete s nastavením hraničních čar spokojeni, klikněte na tlačítko **Další**.

Objeví se třetí dialogové okno průvodce, které již bylo popsáno.

Stejně tak bylo popsán i postup při ukládání tabulky v Excelu.

info

Excel při importu dat nabízí hodně možností na úpravu dat. Tyto možnosti ale nemusíte využívat. Bohatě postačí, zadáte-li v prvním okně průvodce typ souboru (s oddělovači nebo s pevnou šířkou) a poté již jen klikáte na tlačítko další. Výjimku tvoří druhé okno průvodce u souboru s oddělovači – tam musíte ještě označit znak, který slouží jako oddělovač.

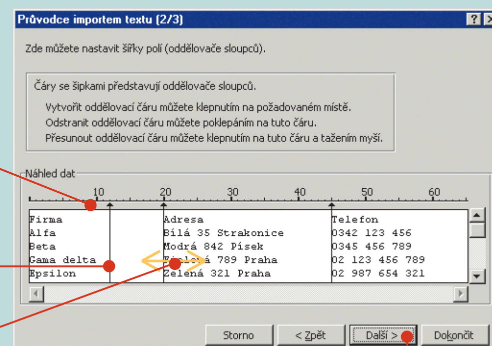

1. Klikněte na položku **Pevná šířka**.

2. Je-li třeba, zadejte číslo první načítaného řádku.

3. Zkontrolujte změny v náhledu.

4. Klikněte na tlačítko **Další**.

Chcete-li vytvořit novou hraniční čáru, klikněte na místo, kde se má tato čára vytvořit.

Chcete-li hraniční čáru smazat, dvojitě na ni klikněte.

Hraniční čáru můžete přesunout zatažením myší.

5. Jsou-li hraniční čáry na správných místech, klikněte na tlačítko **Další**.

MS Access – vytváříme vlastní tiskovou sestavu

V minulém článku jsme si popsali možnost úprav tiskové sestavy. Nyní se pustíme do vytváření vlastních tiskových sestav.

Vytvoření sestavy pomocí průvodce

Pro vytvoření sestavy nabízí Access dvě možnosti: ***Vytvořit sestavu v návrhovém zobrazení*** a ***Vytvořit sestavu pomocí průvodce***. Rozdíl je v tom, že první položka vám otevře novou, prázdnou stránku návrhového zobrazení.

Protože není důvod nechat na počítači, aby vykonal některé úkony za nás, pro vytvoření základu sestavy použijeme průvodce.

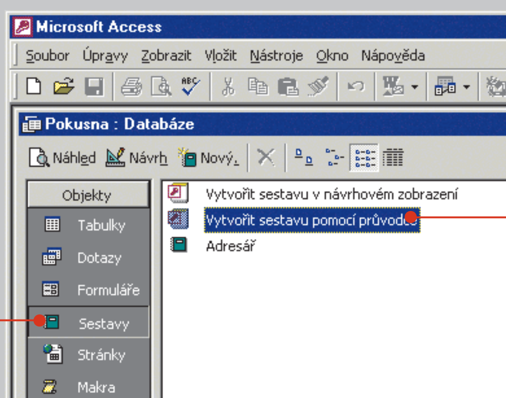
tip

- Chcete-li přesunout všechny názvy sloupců ze seznamu Dostupná pole do seznamu Vybraná pole, klikněte na tlačítko s dvojitou šipkou směřující doleva.
- Chcete-li přesunout název sloupce ze seznamu Vybraná pole, klikněte na název tohoto sloupce a pak na tlačítko s jednou šipkou směřující doprava.

Volba tabulky a zařazení sloupců

info

- Tiskové sestavy můžete vytvářet také pro dotazy. Dotazy umožňují spojit data z více tabulek, vybrat určitá data apod. Práci s dotazy se budeme věnovat později.

1. Klikněte na položku **Vytvořit sestavu** pomocí průvodce.

2. Klikněte na položku **Sestavy**.

V levém sloupci klikněte na položku **Sestavy**. V okně se ukážou již existující sestavy a také dvě položky pro vytvoření nové sestavy. Klikněte na položku **Vytvořit sestavu pomocí průvodce**.

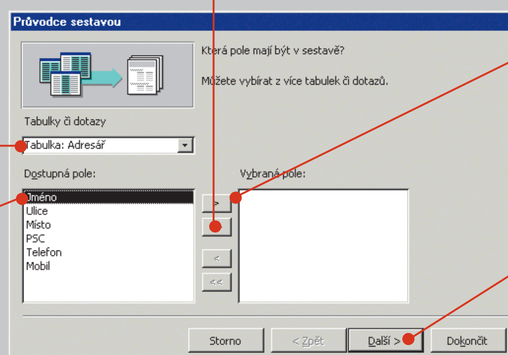
V prvním okně průvodce je třeba vybrat tabulku, pro kterou chcete vytvořit sestavu. Otevřete seznam ***Tabulky či dotazy*** a vyberte tabulku. Po vybrání požadované tabulky se v seznamu ***Dostupná pole*** objeví názvy sloupců (polí), které tato tabulka obsahuje. Názvy sloupců (polí), které chcete vložit do sestavy, je potřeba přesunout do seznamu ***Vybraná pole***. Nejprve klikněte na název sloupce, který chcete přesunout. Poté klikněte na tlačítko s jednou šipkou směřující doleva a vybraný název se přesune. Tento postup opakujte tak dlouho, dokud nepřesunete všechny atributy.

V tomto případě zahrňte do sestavy všechny názvy sloupců.

Nakonec klikněte na tlačítko **Další**.

7. Chcete-li do pravého seznamu přesunout všechny položky, klikněte na toto tlačítko.

5. Klikněte na tlačítko pro přenos vybrané položky do pravého seznamu. Chcete-li do pravého seznamu přesunout všechny položky, klikněte na toto tlačítko.

3. Vyberte ze seznamu tabulku.

4. Klikněte na název položky, kterou chcete použít v sestavě.

6. Až budete mít vybrány všechny atributy, klikněte na tlačítko **Další**.

Volba seskupení

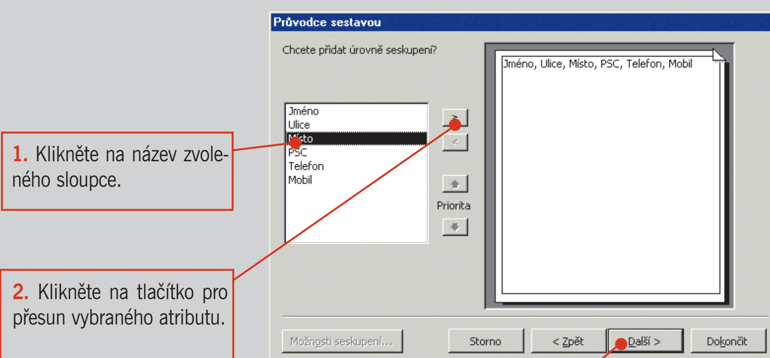
Představte si, že chcete vytisknout data tak, aby bylo jasné, které osoby bydlí v jednom městě. Přitom není nutné opakovat název místa u každé osoby. Postačí, bude-li název místa vytištěn jen jednou, jako název skupiny.

Možnost nastavit seskupení nabízí druhé okno průvodce.

Budeme vytvářet seskupení podle popisu na začátku tohoto odstavce.

V levém seznamu klikněte na název sloupce, podle kterého chcete data v sestavě seskupit, a pak na tlačítko pro přesun vybraného názvu. Vybraný název zmizí z levého seznamu a objeví se v náhledu sestavy.

Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko **Další**.

1. Klikněte na název zvoleného sloupce.

2. Klikněte na tlačítko pro přesun vybraného atributu.

3. Je-li vše v pořádku, klikněte na tlačítko Další.

info

Nebudete-li chtít nastavit seskupení, klikněte na tlačítko Další a přejděte k dalšímu odstavci. Následující popis bude představovat vytváření sestavy se seskupením. Chcete-li vyzkoušet, jak se seskupení vytváří, pokračujte podle popisu tohoto odstavce.

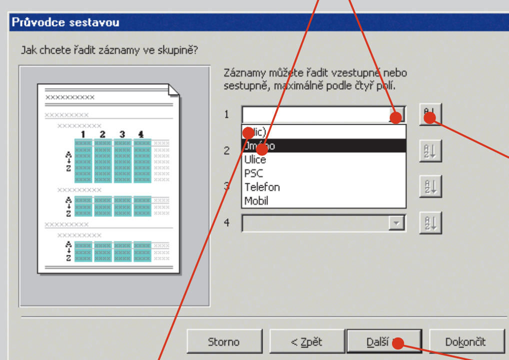
Třídění záznamů v sestavě

Aby byla sestava přehledná, je třeba data v sestavě setřídit. V případě, že jste zvolili seskupení, záznamy se automaticky setřídí podle jednoho atributu nebo více atributů, které určují seskupení.

Nejprve kliknutím otevřete seznam s dostupnými názvy sloupců a vyberte atribut, podle kterého chcete třídit. Poté můžete nastavit směr řazení (vzestupně, nebo sestupně), a to tak, že budete opakovaně klikat na tlačítko napravo od seznamu.

Máte-li nastaveno setřídění, klikněte na tlačítko **Další**.

1. Kliknutím na tlačítko otevřete seznam dostupných sloupců a vyberte název sloupce.

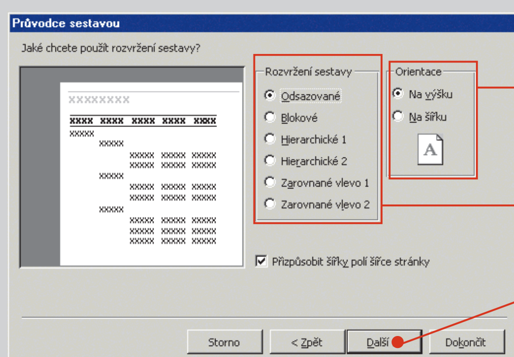

2. Opakovaným klikáním na tlačítko vedle atributu měníte smysl setřídění (vzestupně/sestupně).

3. Klikněte na tlačítko **Další**.

4. Setřídění zrušíte výběrem položky (**Nic**).

Rozvržení sestavy

2. Je-li třeba, nastavte orientaci stránky.

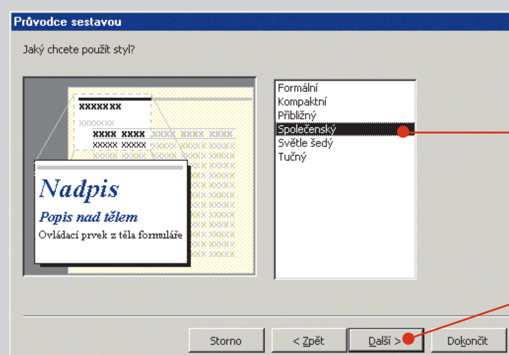
1. Vyberte základní rozvržení.

3. Klikněte na tlačítko **Další**.

Rozvržení sestavy představuje rozmístění jednotlivých polí v sestavě. V okně průvodce si můžete vybrat z několika možností. To, co jednotlivé možnosti nabízejí, můžete zkontrolovat v náhledu. Kromě základního rozvržení můžete ještě nastavit orientaci stránky (***na výšku*** nebo ***na šířku***). Po výběru rozvržení klikněte na tlačítko **Další**.

Styl sestavy

Pomocí stylu sestavy můžete zadat vzhled sestavy (barvu pozadí, barvu, velikost a font u jednotlivých textů). Opět máte na výběr několik možností; každou z nich si můžete prohlédnout v náhledu. Po nastavení stylu klikněte na tlačítko **Další**.

1. Vyberte vhodný styl sestavy.

2. Klikněte na tlačítko **Další**.

Práce přes internet

Hledáte práci? Hledáte nové zaměstnance? Potřebujete napsat životopis a nevíte jak? Potřebujete poradit v oblasti pracovního práva? Hodil by se vám schopný brigádník, nebo naopak brigádu hledáte? Pokud ano, pak jsou tyto stránky určeny právě pro vás.

Českých serverů nabízejících zprostředkování práce rychle přibývá. Z jednoduchého uveřejňování nabídek volných míst se postupně přechází na strukturované on-line databáze pracovních příležitostí a životopisů uchazečů o práci. Vyhledání vhodného zaměstnání či zaměstnance se stává mnohem jednodušším a rychlejším. I řada personálních agentur nastupuje trend e-recruitmentu. Proto neztrácejte čas pročítáním inzerátů v novinách a využijte rozsáhlé nabídky burzy práce na českém internetu.

Jobs.cz
http://www.jobs.cz
Internetová burza práce jobs.cz je jedním z nejnavštěvovanějších pracovních serverů s až 30 tisíci návštěv denně. Naleznete tu nabídku volných míst přehledně rozdělených podle oborů, podle lokalit nebo abecedně podle názvu inzerující firmy. Server obsahuje rozsáhlou databázi prací a brigád určených studentům, rozlišuje pracovní pozice vhodné pro absolventy. Na adrese www.hotjobs.cz naleznete aktuální nabídku práce za poslední dva dny . Pomocí služby Můj jobs můžete sestavit a aktualizovat svůj životopis, který uložíte do databáze a podle svého uvážení ho pak dát k dispozici všem návštěvníkům serveru, nebo jen vybraným firmám. Všem uživatelům je k dispozici rozsáhlé poradenství a možnost konzultovat problémy s odborníky prostřednictvím interaktivní rubriky o-zóna.

Volná místa
http://www.volna-mista.cz/
Tento přehledný server je určen pro bezplatnou inzerci pracovních míst. Při prvním vstupu je nutné se zaregistrovat, a to buď jako uchazeč, či jako firma, a vyplnit potřebné údaje. Pokud práci hledáte, je pro vás určena sekce „Práci nabízí“, pro firmy hledající zaměstnance je určena sekce „Práci hledají“. Také můžete vyhledávat podle vlastních kritérií, a to pomocí tzv. rozšířeného vyhledávání. Nechybí další praktické informace, seznam úřadů práce ani zajímavé články z oblasti personalistiky.

Vše o práci, práce pro všechny
http://www.prace.cz/
Kromě nabídky pracovních míst tu najdete i řadu potřebných informací – přehled personálních agentur, návody, jak napsat životopis, články o motivaci práce, něco z pracovního práva, odkazy na zákony a vyhlášky, údaje o mzdách a odměňování.

Vybírat můžete také z rozsáhlé nabídky úřadů práce. Po přihlášení můžete zdarma zařadit inzerát s poptávkou po zaměstnání nebo vložit nabídku pracovního místa.

Příležitosti
http://www.prilezitosti.cz/
Prostřednictvím tohoto serveru můžete zařadit své údaje do databáze uchazečů; pomocníkem vám přitom bude podrobný formulář. Do databáze budete zařazeni na 6 týdnů, po uplynutí této doby je nutno zařadit dotazník znovu. V sekci „Časopis Příležitosti“ lze vybírat z široké nabídky zaměstnání, přehledně rozdělené do skupin podle oborů.

CV-Online
http://www.cvonline.cz/
Stránky CV-Online nabízejí rozsáhlou internetovou databázi se sekcí pro zaměstnance i zaměstnavatele. Stránka s volnými místy přináší aktuální nabídku pracovních příležitostí a vy sami můžete zdarma vložit do databáze svůj životopis a průběžně ho aktualizovat. Vedle základního okruhu služeb, který zahrnuje přístup k databázi uchazečů s různými možnostmi vyhledávání a uveřejňování nabídek zaměstnání a doplňkových služeb spojených se soukromou databází, nabízí CV-Online ve spolupráci se školicími společnostmi podrobné informace o různých kurzech a školeních. Zaměstnavatelům i uchazečům o zaměstnání jsou rovněž k dispozici informace týkající se personalistiky a budování kariéry.

Jobpilot
http://www.jobpilot.cz/
Stránky jobpilot vám otevírají evropský on-line trh pracovních příležitostí. Najdete tu aktuální nabídku pracovních míst z různých oborů, odborné, manažerské i asistentské pozice, pracovní příležitosti pro absolventy VŠ, nabídku práce v České republice i v zahraničí. V polovině února nabízely tyto stránky více než 142 tisíc volných míst z celého světa. Prostřednictvím služby „Můj Jobpilot“ můžete buď bezplatně zadat svůj životopis do databáze uchazečů o zaměstnání, nebo si zajistit zasílání vhodných nabídek podle individuálních vyhledávacích profilů na svůj e-mail. Zajímavá studie o výši platů vám umožní zjistit, zda pobíráte plat odpovídající vašemu vzdělání a profesi, v níž pracujete. V sekci „Jobžurnál“ naleznete užitečné tipy, právní poradnu, informace o mož-

nosti získání zelené karty a další. Prostřednictvím serveru jobpilot.cz si můžete najít výhodnou brigádu v zahraničí či získat praxi u renomované firmy.

Práce pro studenty
http://www.student.cz/
Agentura Student se zaměřuje na dočasnou pracovní výpomoc. Na stránkách naleznete aktuální nabídku krátkodobých i dlouhodobých brigád určených převážně studentům vysokých škol. Jedná se zejména o práci manuálního a administrativního charakteru u různých společností.

Nabídka pracovních sil
http://www.kappa.cz/
Aktuální nabídka přechodných pracovních míst a brigád v daném regionu se stručnou charakteristikou druhu práce, s požadavky na pracovníka, s údaji o hodinové mzdě apod. Zaměstnavatelé tak prostřednictvím této pracovní agentury mohou vyřešit nedostatek pracovních sil v období nárazových zakázek.

Czechjobs
http://www.czechjob.cz/
CzechJobs je český server pracovních příležitostí s platformou určenou jak pro uchazeče o zaměstnání, tak pro zaměstnavatele a personální agentury nabízející volná místa. Umožňuje on-line vyhledávání volných míst, možnost zaregistrování vlastního životopisu, nechybí poradna ani aktuální informace. K dispozici jsou také samostatné sekce určené pro hledání volných míst pro vedoucí pracovníky a absolventy škol. V sekci Můj výběr si mohou uchazeči vytvořit svůj vlastní prostor, kam jim budou zasílány nabídky odpovídající jejich požadavkům.

INFOJOB
http://www.infojob.cz/
Klasický internetový vyhledávač zaměstnání s aktuální nabídkou práce z celé ČR, najdete tu rady pro uchazeče o práci, informace pro personalisty, seznam Úřadů práce. Server umožňuje zadávat pracovní místa on-line, zařadit životopis do databáze apod.

Qjobs
http://www.qjobs.cz/
Kromě klasického vyhledávání a zadávání pracovních míst zde naleznete i zajímavé články z oblasti personalistiky a grafologie. Nechybí tu bezplatná registrace s možností zařazení do databáze zaměstnanců ani aktuální nabídka brigád pro studenty. Stránky se zaměřují na Brno a okolí.

Seznam Práce
http://prace.seznam.cz/
Soustředěná nabídka a poptávka významných internetových společností působících na trhu personalistiky na internetu, a to včetně formulářů pro zadávání vyhledávacích kritérií či životopisných údajů.

JobAtlas
http://www.jobatlas.cz/
Komplexní personální server propojující trh pracovních příležitostí na internetu. Služby pro uchazeče o práci, pro firmy, personální agentury.

Academica.cz
http://www.academica.cz/job/
Zaměstnání, praxe, stipendia a diplomové práce pro studenty vysokých, vyšších odborných a středních škol.

Burza práce
http://burza.zde.cz/
WWW prezentace firem, které hledají nové zaměstnance.

CommJobs
http://www.isdn.cz/static/jobs/jobs.phtml
Nabídka volných míst v oboru telekomunikací a informačních technologií.

Do práce
http://www.doprace.cz/
Nabídka pracovních příležitostí pro studenty a absolventy, dále odborné stáže a brigády.

eJob
http://www.ejob.cz/
On-line databáze pracovních příležitostí zaměřená na informační technologie a na telekomunikace.

Job Centrum
http://w3shop.cz/jobcentrum/
Pracovní a personální poradenství, volná místa, sezonní a nárazové práce, dočasná výpomoc, brigádníci.

Job On-line
http://www.jobonline.cz/
Hledání nového zaměstnání on-line, možnosti hledání prostřednictvím průvodce. Aktuální nabídka, práce pro absolventy, brigády.

JOBlist
http://www.joblist.cz/
Volná místa, brigády, životopisy. Zasílání nabídek e-mailem. Bezplatná on-line inzerce.

Personal.cz
http://www.personal.cz/
Multimediální systém pro pracovní kontakty, práci hledám a nabízím, profesní databanka, databanka absolventů, galerie firem.

Práce pro 21. století
http://prace.sf.cz/
Seznam pracovních nabídek i uchazečů o zaměstnání. Nabídky českých firem a pracovních agentur.

tip

INZERTNÍ NOVINY ON-LINE

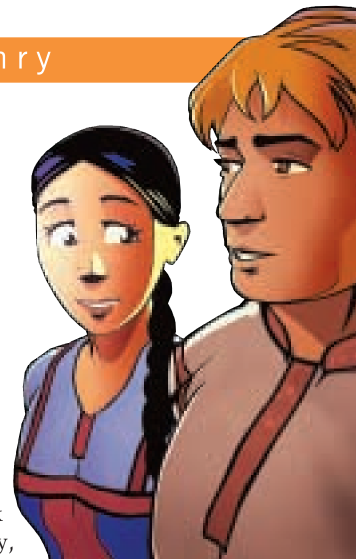
Kariéra Hospodářských novin
http://www.ihned.cz/kariera
Zdroj pracovních příležitostí z přílohy Hospodářských novin v elektronické podobě.

INZERT
http://inzerce.idnes.cz/
On-line nabídky a poptávky, inzerce zaměstnání z MF Dnes, zajímavé nabídky kurzů, školení a rekvalifikací, přehledná databáze životopisů, vybrané nabídky volných míst z úřadů práce v ČR s možností interaktivního vyhledávání.

Annonce
http://prace.annonce.cz/
Elektronická podoba inzertních novin. Annonce on-line v sekci „práce“ nabízí hledání inzerátů v rubrikách „Nabízím práci“, „Nabídky úřadů práce“ a „Hledám práci“ a umožňuje on-line zadávání vlastního inzerátu.

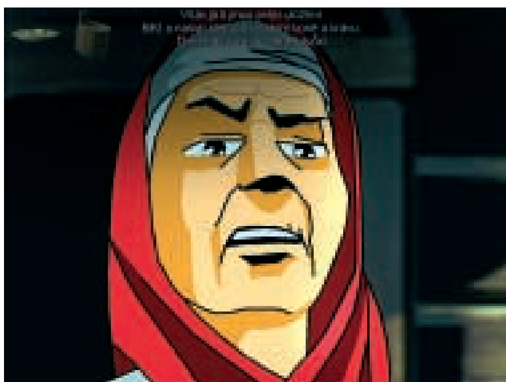
Avízo
http://www.avizo.cz/free/prohlizeni/prace.asp
Server pro bezplatnou soukromou inzerci avizo.cz je obdobou papírových inzertních novin Avízo. Prohlížení a zadávání inzerátů je zdarma. Můžete si předplatit službu a získat tak navíc možnost komfortního vyhledávání a prohlížení posledních šesti vydání, umožněn je i přístup na další inzertní servery.

Jobmaster
http://www.jobmaster.cz/
Jedná se o internetovou verzi klasického, „papírového“ týdeníku JobMaster. Webové stránky nabízejí volné pracovní pozice rozdělené do skupin podle oboru. Vybírat můžete ze skupiny ekonomických, technických, obchodních, administrativních, bankovních, počítačových či stavebních profesí.

Pohádka o Mrazíkovi, Ivanovi a Nastěnce

Další česká adventura, tentokrát ale odlišná od Poldů nebo Horkého léta.

Pohádka o Mrazíkovi, Ivanovi a Nastěnce (budu raději používat jenom „Mrazík“) se od předešlých českých adventur liší svým pojetím jako takovým. Tituly jako např. oba díly Poldy nebo Horkého léta byly plné různých vtipných hlášek, lokací a situací, zatímco Mrazík si zachovává vážnost. Rozhodnutí, zda se vám více líbí relativně humorná adventura (Polda, Horké léto), nebo vážnější Mrazík, nechám na vás.

Mrazík má ale spoustu předností, kterými by vás mohl zaujmout. První z nich je bezesporu grafika.

Grafika prvních dílů Horkého léta nebo Poldy je proti Mrazíkovi o několik stupňů horší. Polda 2 měl grafiku v 256 barvách, která podporovala rychlost hry, a Horké léto 2 mělo naopak pěknou highcolor grafiku, která ale hru značně zpomalovala. Mrazík má skutečně velice pěknou grafiku (až mě to překvapilo). Animace postav u mě také mají jedničku, takže proti grafice nemám výhrad. Vlastně jen jednu – místy mě udivovalo, když si třeba Nastěnka stoupla, v inventáři měla ošatku pro slepice a prohlásila „Na, pipi, na, pipi. A slepice jsou nakrmené!“ aniž hnula brvou. Povětšinou je ale vše v pořádku. Hudba je pohodová, neruší a dá se u ní v klidu přemýšlet.

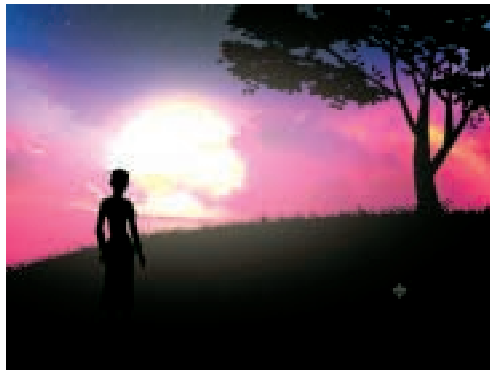
Příběh Mrazíka-hry se drží příběhu Mrazíka-filmu, ale hra je obohacena o některé momenty a úkoly, které ve filmu nebyly. Střídavě hrajete za Ivánka a Nastěnku, přičemž každý z nich hraje samozřejmě „sám“, tj. má svoje vlastní problémy, předměty, úkoly, lokace apod.

Důležitou částí hry je dabing. Ten se mi líbil, podobně jako u předešlých titulů (kde se angažovali Luděk Sobota, Zdeněk Izer a další) i tady se objevily známé osobnosti. Třeba za babu Jagu mluví Martin Dejdar a Ivánkovi půjčil svůj hlas Josef Zíma.

Nastěnka je sice „kladná“ postava (vždyť jste to de facto vy), ale díky jejímu jemnému hlásku, naivitě a totální neschopnosti se na někoho zlobit bych ji občas raději utopil. To je však jen moje osobní připomínka.

Lokace často není pouze přes jednu obrazovku, ale je daleko větší. Přesunete-li se k okraji současné obrazovky, kamera se posune a vy vidíte další část lokace. Celá velká mapa má několik míst, mezi kterými se můžete téměř libovolně přenášet (dvorek, rozcestí atd.) a která se pak dále skládají z několika klasických lokací. Tento zvyk už je v českých adventurách zaplaťpánbůh ustálený a nechybí ani zde (když jsem musel v Horkém létu 1 prolézt skoro přes patnáct obrazovek několikrát stylem tam a zpátky, dělalo se mi mdlo). Inventář se objeví, pokud myší najedete k hornímu okraji obrazovky, kde si pak šipkami na okraji mezi předměty hezky listujete.

Mrazík je průlomovou adventurou na českém trhu. Jako první opustil podivný humor a zároveň ve velmi pěkné grafice uplatnil pěkné logické hlavolamy (svému názvu většinou odpovídají a jsou skutečně logické). Jenom škoda, že se nějaká taková pozornost (a peníze) nevěnuje na výrobu pěkného RPG. Jednou už to dokázaly Brány Skeldalu – teď bych klidně uvítal dvojku.

Martin Ziegler

info

Orientační cena:
599 Kč.
Nároky na počítač:
Minimální požadavky jsou Pentium 166 MHz, 32 MB RAM, 2 MB grafická karta, zvuková karta, CD-ROM 8rychlostní, Windows 98/ME/2000.
Doporučeno:
Pentium II 300 MHz, 32 MB RAM, 4MB grafická karta, zvuková karta, CD-ROM 24rychlostní, Windows 98/ME/2000.

poděkování

Za poskytnutí tohoto produktu děkujeme firmě Bohemia Interactive, s. r. o., Praha.

soutěž

Chcete si zahrát o Mrazíka?
Pak do 12. 3. 2001 pošlete odpovědi na uvedené otázky na adresu **Vogel Publishing s. r. o., Sokolovská 73, 186 21 Praha 8**. Nezapomeňte připojit heslo ***Mrazík***.
K odpovědím připište ještě reklamní heslo na prodej této hry.
Z odpovědí, na kterých budou správně zodpovězeny obě otázky, vybereme tři reklamní hesla, která se nám budou nejvíc líbit. Jejich autorům pošleme Mrazíka.

1. Za koho v příběhu hrajete?
a) Jen za Nastěnku,
b) Jen za Ivánka,
c) Střídavě za obě postavy.
2. Babu Jagu namluvil
a) Zdeněk Izer,
b) Martin Dejdar,
c) Luděk Sobota.

Ceny do soutěže věnovala firma **Bohemia Interactive, s. r. o.**

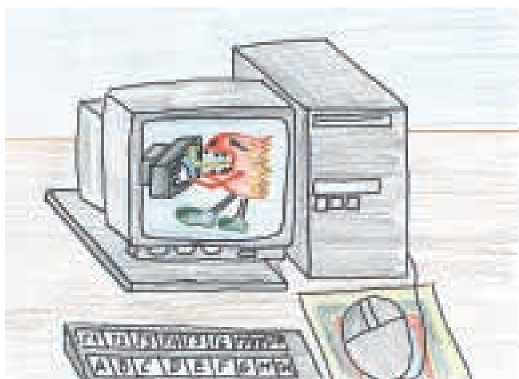
Planý poplach!

Varování před virem, který neexistuje.

Čas od času se snad každému uživateli elektronické pošty objeví v jeho mailboxu zpráva varující před mimořádně nebezpečným a právě objeveným virem, proti kterému není „lék“ a který je nesmírně agresivní. Zároveň adresáta vybízí, aby vykonal dobrý skutek a pomohl šíření viru zastavit tím, že zprávu o něm předá dál.

Takovýmto zprávám se říká „hoaxy“ (což česky znamená „žertík“ či „smyšlenka“).

Jedním z takovýchto „hoaxů“ je e-mail následujícího znění, který se poprvé objevil ve Spojených státech někdy ve druhé polovině roku 1998 (samozřejmě v angličtině), o několik měsíců později pak nějaký neznámý dobrodinec prokázal uživatelům českého internetu doslova „medvědí službu“ a přeložil jej do jazyka českého. Zřejmě neexistuje lidská síla, která by jeho šíření dokázala zarazit, takže je velmi pravděpodobné, že se s ním (nebo s nějakým velmi podobným e-mailem) dříve či později setkáte:

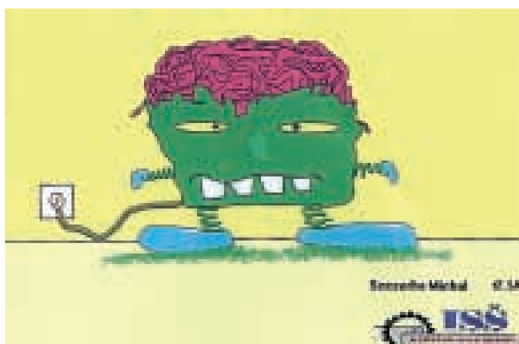

Peèlivì si prosím pøeètìte následující informaci. Mo•ná by Vám mohla být nápomocna v nezmaøení Vaší práce.

Tato informace pøišla vèera ráno od Microsoftu. Prosím pøedejte ji ka•dému, o kom víte, •e má pøístup k internetu. Mo•ná dostanete zdánlivì neškodný šetøiè obrazovky „Budweiser“ nazvaný „Buddylst.zip“. Jestli•e ano, V •ÁDNÉM PØÍPADÌ JEJ NEOTEVÍREJTE, ale okam•itì jej vyma•te. Jestli•e jej otevøete, ztratíte všechno, co máte na Vašem PC.

Harddisk bude úplnì znièen a osoba, která Vám poslala zprávu, bude mít pøístup k Vašemu jménu a heslu pøes internet. Pokud je nám známo, virus se dostal do obìhu vèera ráno. Je to nový virus a mimoøádnì nebezpeèný. Prosím, okopírujte tuto zprávu a pošlete ji e-mailem ka•dému, koho máte ve svém adresáøi.

Musíme udìlat vše, abychom tento virus zastavili. AOL potvrdil, jak je tento virus nebezpeèný a neexistuje •ádný antivirový program, který by jej znièil. Prosím podniknìte veškerá opatøení a pøedejte tuto informaci Vašim pøátelùm, známým a kolegùm v práci.

A samozřejmě že „důležitost“ u této zprávy byla nastavena jako „velká!“.

Většina „běžných uživatelů“ se k smrti vyděsí, ani na okamžik je nenapadne pochybovat, uposlechne a rozešle e-mail na co největší množství adres. A to je právě ta největší chyba. Žádný virus Buddylst.zip totiž neexistuje, nikdo jej nikdy neviděl. Podobné zprávy mají jediný cíl: lavinovité šíření a působení paniky.

Přitom z e-mailové hlavičky zprávy, která „přinesla“ varování před všezničujícím „virem“ Buddylst.zip, je zřejmé, že tento blud prošel počítači již několika desítek uživatelů.

Podívejme se nyní na tuto konkrétní zprávu podrobněji. Psychologicky i technicky je totiž připravena více než dobře, byť po podrobnější prohlídce má několik „zádrhelů“.

Úvod je nádherný – jste ubezpečeni, že vás mají všichni moc rádi a že jim osud vašich dat (a potažmo i nervové soustavy) není lhostejný. A teď přichází onen hlavní „strašák“ – po internetu koluje tajuplný destruktivní soubor. Uživatel zbystří pozornost. Protože zpráva přišla elektronickou poštou, znamená to, že je napojen na internet a že se jej tento problém týká. To by mohlo být nebezpečné, navíc zpráva přichází od osoby známé nebo blízké (a tudíž důvěryhodné). Na tom něco bude.

Je tu však několik logických chybiček. Autor zprávy evidentně nezná rozdíly mezi „virem“ (částí programového kódu, která se šíří bez vědomí uživatele a jeho zásahu) a „trojským koněm“ (programem, který vykonává kromě svého hlavního úkolu ještě další činnosti, o kterých uživatel nemá ani potuchy). Podle popisu je tedy Buddylst.zip trojským koněm (kromě spořiče obrazovky provádí i „neplechu“ v počítači), a nikoliv virem, jak jej chybně označuje autor zprávy.

Ale budiž, drobná terminologická chybička ještě není zločinem.

„Harddisk bude úplně zničen a osoba, která Vám poslala zprávu, bude mít přístup k Vašemu jménu a heslu přes internet.“ Hrůza hrůzoucí. Ale zkuste si položit otázku: K čemu bude neznámému hackerovi seznam mých hesel, když všechny informace jím chráněné budou ve věčných lovištích všech informací?

Další logická chyba: Přestože o dotyčném „viru“ nikdo nic neví, jsou známy jeho destruktivní aktivity! A punc důvěryhodnosti dodává zprávě jméno Microsoft. Proč ale o viru „informuje“ právě tento gigant, a nikoliv antivirové firmy, které mají podobnou činnost v náplni práce? Myslíte si, že informační politika společnosti Microsoft (nebo kterékoliv jiné firmy) spočívá v posílání e-mailových zpráv s výzvou „rozešlete je co nejvíce lidem“?

Chybí i jakýkoliv časový údaj kromě poněkud volné formulace „včera ráno“. Ta je použitelná dnes, zítra, za týden, za měsíc, prostě kdykoliv. To je případ i výše uvedeného hoaxu – ač je starý již několik let, po čase se znovu a znovu vynořuje ze zákoutí internetu.

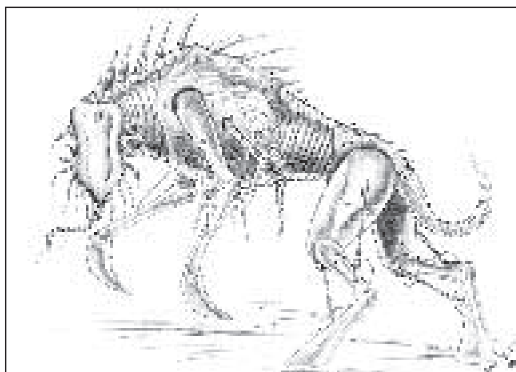
A na závěr to nejdůležitější: „Prosím podnikněte veškerá opatření a předejte tuto informaci Vašim přátelům, známým a kolegům v práci.“ Autor zprávy vyzývá k tomu, abyste podnikli opatření, a zároveň nabádá, o jaká opatření má jít: rozeslat tento e-mail co nejvíce lidem. A právě v tom je největší nebezpečí tzv. hoaxů. Jde o jejich masové šíření, kterému mnozí uživatelé houfně napomáhají. Jedná se o jakousi obdobu proslulého viru Melissa, který se od každého uživatele rozesílal na padesát dalších e-mailových adres (ten se ale nespouštěl pouhým otevřením e-mailu, ale až připojeného wordového souboru, který obsahoval makrovirus).

Žádný odkaz na nějaké webové stránky, prostě jen výzva „neptej se a rozesílej!“. „Buddylst.zip“ je vlastně svým způsobem „lidský virus“…

Shrňme si nyní výše uvedené poznatky z jednoho konkrétního případu do několika víceméně obecných postulátů:

- Hoax obsahuje varování před novým virem.
- Virus je vždy destruktivní.
- Virus je vždy neznámý a není proti němu ochrany.
- Důvěryhodnost má zprávě dodat jméno některé z renomovaných firem, v daném případě firem Microsoft a AOL.
- Zpráva neobsahuje odkaz na antivirovou firmu. Pokud nějaký odkaz obsahuje, pak zpravidla telefonní číslo nějakého administrátora kdesi daleko za hranicemi – tedy telefonní číslo, na které normálního smrtelníka ani nenapadne zavolat.
- Dle zprávy je většinou nebezpečná již jen sama manipulace s e-mailem.
- Zpráva vždy obsahuje výzvu k tomu, aby byla rozeslána dále.

Jak se bránit? Obrana neexistuje – snad jen zakázat v poštovním klientovi přijímat zprávy od určitých osob, které ve jménu dobrodiní celého lidstva rozesílají hoaxy každé dvě hodiny. Dostanete-li tudíž e-mail s podobnými příznaky, neposílejte jej dále a ignorujte jej, případně upozorněte jeho odesílatele na to, že se nechal napálit. Budete-li mít

přesto nějaké pochybnosti, zkuste před bezhlavým šířením této zprávy kontaktovat některou z antivirových firem: Ve většině případů stačí třeba pouhý pohled na webovou stránku, protože tyto stránky o události podobného typu zcela určitě informují. Zajímavým zdrojem informací je také stránka **www.hoax.cz.**

Kromě výše uvedené zprávy „Buddylst.zip“ (přičemž „na lep“ jí sedl i jeden významný český deník, který hoax redakčně upravil a bezostyšně vydal jako velkou senzaci) koluje světem ještě několik stovek (možná tisíc) podobných „varování“. Za zmínku stojí například zpráva označovaná jako „Good Times“, která se v několika mutacích znovu a znovu vynořuje z hlubin internetu a objevuje se např. jako „Irina“, „Penpal Greetings“, „PKZIP300“ nebo „Deeyenda Maddick“. Úsměvně působí příběh prográmku SHEEP, který spouštěl poměrně vyvedenou grafiku skotačícího beránka. Program byl mnoha e-maily označován za krvelačného trojského koně ničícího data na pevném disku až do té doby, kdy se z Japonska přihlásil jeho udivený tvůrce. Mimochodem byl překvapen i nekontrolovaným šířením svého programu, který byl určen výhradně pro komerční účely. Spousta těchto zpráv se ani nesnaží nijak maskovat, že se jedná o žert. Jde například o tzv. „Naughty Robot“, který o sobě tvrdil, že je „internetovým pavoukem“ sbírajícím důvěrná data.

Hoax přitom nemusí mít vždy všechny výše popsané příznaky – dokonce nemusí jít ani o varování před počítačovým virem. Velice často totiž využívá metod sociálního inženýrství – je to prostě „podvůdek“, na který lidé zareagují, a zprávu rozešlou dál. Jakákoliv anonymní zpráva, byť se navenek tváří jako sebelepší úmysl (výzva k záchraně jihoamerických deštných pralesů či snaha o získání vzácné krevní skupiny pro kamaráda), anonymem také zůstává. A uvedený odkaz v těle zprávy na třetí stranu (na web nějaké nadace nebo na telefonní číslo nemocnice) není podpis, ale pouze odkaz. Ostatně, jak by se vám líbilo, kdyby nějaký dobrák dal do zprávy právě vaše telefonní číslo?

Pravděpodobnost, že se s nějakým hoaxem setkáte, je dost velká (určitě větší než pravděpodobnost setkání se skutečným destruktivním virem). Je tedy vhodné, abyste byli připraveni a naučili se rozlišovat mezi informacemi a „informacemi“.

Tomáš Přibyl, AEC

soutěž

V čísle PPK 23/2000 jsme společně s antivirovou firmou AEC vyhlásili soutěž o čtyři krabice s plnou verzí antivirového programu McAffee VirusScan. Úkolem bylo nakreslit nebo namalovat počítačový virus, jak si jej představujete, a obrázek nám poslat.

Několik zdařilých obrázků vidíte na této dvoustránce. I když se nám líbily všechny příspěvky, museli jsme vybrat čtyři vítěze této soutěže.

Tady jsou jejich jména:

Miloš Kostka z Kladna, Jan Putiš ze Stodu, Marie Řádková z Brna a Šárka Voňková z Chomutova.

Výhercům blahopřejeme a všem ostatním děkujeme za pěkné obrázky.

Vše máte při ruce

Mobilní telefony prošly za krátkou dobu svého vývoje (co je to nějakých 15 let proti stáří zeměkoule) poměrně bouřlivými proměnami. Jejich vývoj mi tak trošku připomínal digitální hodinky – nejprve byly veliké, pak se postupně zmenšovaly, až do chvíle, než uživatelé začali zjišťovat, že malinkaté hodinky jsou sice hezké, ale jednak na nich není nic vidět a jednak se nedají pořádně ovládat.

Vývoj mobilních telefonů se pohybuje po velmi podobné křivce. Nejdříve tu byly modely NMT, které vážily něco přes kilogram, avšak postupně se zmenšovaly, a nový impulz dostala miniaturizace s příchodem systému GSM. V současné době jsou na trhu skutečně kolibří modely s hmotností jen těsně přes 80 gramů a velikostí hluboko pod 10 cm. Jenže je to podobné jako kdysi u digitálních hodinek– ne všem tyto miniaturní modely vyhovují.

Nastupují inteligentní telefony

Navíc většina uživatelů očekává od mobilu stále více. Ne každému se také chce nosit s sebou kromě mobilního telefonu ještě PDA. A tak se výrobci rozhodli nabídnout uživatelům více komfortu a vytvořili kategorii telefonů, která dostala název Smartphone, tedy „inteligentní telefon“, který je jakousi kombinací mobilního telefonu a PDA zařízení. Legendou této kategorie je Nokia 9xxx, která se prodává již několik let, ale v poslední době dostává opravdu vážnou konkurenci.

Ericsson R380s

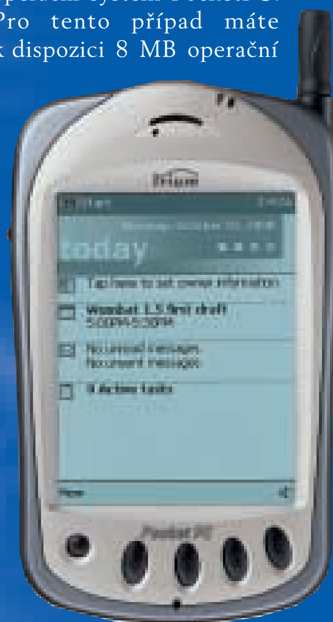
Je jako jediný z novinek je již dostupný. Na rozdíl od zbývajících dvou telefonů se R380s podobá spíše telefonu než PDA. Dotykový displej je ukryt pod odklápěcí klávesnicí. Pokud chcete pouze telefonovat, nemusí nikdo poznat, že tady se jedná o něco víc. Jakmile klávesnici odklopíte, máte k dispozici komfortní displej s rozlišením 120 x 360 bodů, který můžete využít k pohodlné práci s kontakty (máte možnost je nahrát nejen ze SIM karty, ale i ze svého PC), a také například stránky WAP se prohlížejí o poznání lépe. Telefon používá operační systém EPOC a pro rozpoznávání písma technologii Grafitti.

Jistou nevýhodou může být zejména to, že telefon nepodporuje SIM Tool Kit. Příjemné jsou naopak rozměry.

Trium Mondo

Značka Trium patří firmě Mitsubishi. Ta představila svého zástupce na tiskové konferenci v pařížském Centru George Pompidoua. Mondo se naopak více podobá PDA a tomu odpovídají i rozměry – 139,5 x 84 x 19 mm a hmotnost 200 gramů. Jako jediný digitální asistent používá operační systém PocketPC, který je podle mého názoru díky příbuznosti s klasickými Windows nejpříjemnější pro méně pokročilé uživatele. Mondo, tak jako všechny PDA s tímto OS, nabízí aplikace z řady Pocket Office – Pocket Word, Pocket Excel či Pocket Internet Explorer – takže můžete pracovat prakticky se stejnými programy jako na PC.

Velkou výhodou Monda je také podpora pro technologii GPRS a možnost nainstalovat si do telefonu libovolný program určený pro operační systém PocketPC. Pro tento případ máte k dispozici 8 MB operační paměti; přestože část využijete pro kontakty, e-mailové zprávy či údaje o schůzkách, pro programy zbude paměti opravdu dost. Příjemná je

info

PDA (Personal Digital Assistant)

„Osobní digitální asistent“ je jakýmsi následovníkem digitálních diářů. Na rozdíl od nich většinou nabízí širší možnosti využití a díky synchronizaci s PC větší uživatelský komfort. Na rozdíl od digitálních diářů disponují PDA zařízení například možností synchronizovat s PC obsah e-mailové schránky, dále jednoduchým textovým editorem a tabulkovým kalkulátorem. V současné době používají PDA tři základní operační systémy – EPOC, PalmOS a PocketPC.

také vestavěná hlasitá hands-free sada, umožňující telefonovat podobně jako s hlasitým příposlechem na klasickém telefonu.

Motorola Accompli 008

Poslední novinku této kategorie představila Motorola ve Stockholmu. Accompli 008 se opět více podobá PDA než telefonu. Zařízení je ale rozklápěcí podobně jako telefon Motorola v3690. Pokud jej otevřete, najdete v horní části reproduktor, v dolní displej o velikosti 98 x 60 mm. Telefon používá operační systém na bázi PalmOS, ale navíc podporuje i aplikace kJava, které

můžete do svého přístroje doinstalovat. Pro aplikace jsou k dispozici pouze 2 MB paměti, ale programy jsou výrazně menší než pro PocketPC.

Oproti Mondu má Motorola přece jen o něco menší displej, ale na druhou stranu, její rozměry jsou přece jen příjemnější. Také Accompli 008 podporuje technologii GPRS. Synchronizaci s počítačem zajišťuje program TrueSync, velmi podobný tomu, na který jsou zvyklí uživatelé Palmů.

Co PDA přináší

Jak jsem se již zmínila na začátku, kombinace PDA

s mobilním telefonem přináší mnoho příjemných věcí a samozřejmě, jak už to bývá, také některé méně příjemné. Ze všech zmíněných přístrojů můžete odeslat fax, SMS zprávu či e-mail jediným ťuknutím na kontakt ve svém adresáři. Díky synchronizaci diáře s PC se vám už nestane, že si doma zapomenete PDA či digitální diář a pak nebudete vědět, kde, s kým či v kolik jste měli onu důležitou schůzku. Příjemná je také možnost přidávat si do telefonu software, který potřebujete, ať již to jsou hry, či důležité aplikace – Mondo a Accompli 008.

Naopak nevýhodou těchto přístrojů bývají zpravidla větší rozměry (snad s výjimkou Ericssonu R380s) a také nižší pohotovostní doba, vzhledem k přece jen zvýšeným energetickým nárokům většího displeje. Je to zkrátka tak, že pokud používáte mobilní telefon jen pro telefonování, asi vás takový přístroj nezaujme – přístup k telefonním funkcím je přece jen trochu komplikovanější než u normálního telefonu. Pokud jste si ale zvykli na komfort digitálního diáře či PDA, pak by tahle kombinace mohla být pro vás tím pravým.

Michaela Kloudová

info

Již v závěru loňského roku se na trhu objevil Ericsson R380s a hned na počátku ledna představily odborné veřejnosti své novinky dvě firmy – firma Mitsubishi představila Mondo a Motorola uvedla Accompli 008. Na rozdíl od Nokie upustili výrobci od klávesnice (která přece jen limitovala rozměry telefonu) a vsadili na dotykový displej s rozpoznáváním textu. Chce to sice trochu cviku, ale brzy se naučíte psát téměř stejně rychle jako na klávesnici.

info

Rozpoznávání znaků

Tato technologie umožňuje vkládat vlastní texty i do zařízení, která nemají klávesnici. Písmena se „píší" pomocí speciálního pera na určité místo displeje.
V současné době se používá několik technologií; asi nejpopulárnější je technologie Grafitti, která spočívá v tom, že se místo klasických písmen vkládají speciální znaky podobné psanému písmu. PDA s operačním systémem PocketPC dokážou dokonce rozpoznávat přímo psané písmo.

Co hledat ve WAP?

Služba WAP (Wireless Application Protocol) se postupně rozvíjí. Zatím sice překonává spoustu dětských nemocí, přístup na WAP nefunguje vždy nejspolehlivěji, je poměrně pomalý, a tím i drahý. Pokud se můžete rozhodnout a máte před sebou počítač s internetem a wapový telefon, zřejmě si vyberete tu první možnost. Ale i WAP se poměrně rozvíjí a jeho hnacím motorem bude pravděpodobně nástup služeb na bázi GPRS.

Zatím se objevovaly spíše statické stránky, ale se vzrůstajícím množstvím telefonů s podporou pro protokol WAP se začínají objevovat i velmi potřebné služby. V tomto článku si jich hned několik představíme. Kromě obecněji využitelných služeb si představíme i obchodní aplikaci na bázi WAP, tedy aplikaci, která bude podle mého názoru do budoucna nejdůležitější. Kam tedy vyrazit?

WAP může sloužit i prodejcům

http://www.navision.cz

Jedním z příkladů využití protokolu WAP je systém Navision Financials. Firma Navision Damgaard poskytla svým prodejcům nástroj, pomocí kterého mohou přizpůsobit WAP aplikaci potřebám jednotlivých zákazníků. Tato aplikace podporuje hlavně pracovníky, kteří se pohybují v terénu a potřebují mít rychlý přístup k firemní databázi.

Nejedná se o přístup k celé databázi, ale o přístup k určité skupině dat. Pro každého pracovníka je možné nastavit seznam položek, ke kterým pak bude mít přístup. Jde hlavně o to, aby získaná data byla přehledná a aktuální.

Namítnete-li, že je možné základní data přehrát na přenosný počítač, máte pravdu. Ale některé části dat na serveru, například seznam položek, které jsou ve skladu, se rychle mění.

Pojďme se podívat, jak může vypadat obchodní schůzka, při které obchodní zástupce firmy vyrábějící nábytek nemá okamžitý přístup k firemní databázi.

Zákazník chce boční panely. Obchodník si požadavek zapíše, slíbí, že se ozve, a odejde. Pak musí nějak získat připojení k firemní databázi, zjistit potřebné údaje a znovu kontaktovat zákazníka. Předpokládejme, že obchodník získá objednávku (i když se v mezičase může objevit někdo jiný a obchod realizovat). Opět je tu časová prodleva, během které může zboží ze skladu někdo vybrat, a hrozí nesplnění termínu.

Jak se taková schůzka může odehrát, když se obchodník může připojit k domovské databázi pomocí WAP?

Zákazník chce boční panely. Obchodník vytáhne mobilní telefon nebo jiné zařízení, které umí používat WAP, a během chvilky odpoví, že toto zboží na skladu je a kolik ho má k dispozici.

Po dojednání kontraktu přijde opět ke slovu mobilní telefon a obchodník okamžitě odesílá data z objednávky do mateřské databáze. Objednávka může být ihned zpracována.

eBanka – banka po ruce

http://wap.ebanka.cz/

Všem majitelům účtu u eBanky, dříve Expandia Banky, přibyl s rozvojem WAP další způsob „cesty do banky“. Přístup ke službám je, jako u všech ostatních způsobů komunikace, chráněn unikátním číselným kódem, který si vygenerujete tzv. elektronickým klíčem. Díky tomu je tento přenos poměrně velmi bezpečný.

Přímo z displeje svého mobilního telefonu tak můžete zadávat jednorázové i trvalé platební příkazy, zjistit aktuální zůstatek na svém účtu, aktuální kurzy měn a mnoho dalších důležitých informací. Výhodou takového přístupu do banky je, že na rozdíl od technologie SIM Tool Kit nejste závislí na mobilním operátorovi ani na jediné SIM kartě.

Jízdní řády – cestujte plynule

http://wap.vlak-bus.cz

Pokud se vydáte na cesty, může se vám stát, že příslušný spoj bude mít zrovna poruchu či v tento den zrovna nejezdí nebo má dvouhodinové zpoždění. Pak se musíte rychle rozhodnout, co dělat dál, a opět je tu WAP. Na této stránce totiž můžete vyhledat spojení mezi dvěma místy autobusem, vlakem, či dokonce letadlem. V poslední době se v nabídce objevily dokonce jízdní řády městské hromadné dopravy v některých městech. V době startu této služby se jednalo jen o Prahu, ale nyní je nabídka mnohem širší a další města přibývají velmi rychle.

Trošku nepříjemné je to, že na tyto stránky nemůžete přistupovat přímo, ale pouze prostřednictvím stránek operátorů (EuroTel, Oskar, Paegas). Jelikož však většina uživatelů má stránku svého operátora nastavenu jako výchozí, příliš to nevadí.

Press – nehledejte noviny

http://wap.press.cz

Tato služba je určitou výjimkou, protože jde spíše o poskytování obsahu než přístupu k aplikacím, ale přesto by se vám tato adresa mohla někdy hodit. Najdete na ní totiž nejnovější informace ze světa politiky, ekonomiky či sportu. Dají se zde najít kromě aktuálních zpráv také měnové kurzy, ale třeba také předpověď počasí a ta se hodí skoro vždy.

info

Věci také určitě neuškodí, až většina uživatelů i poskytovatelů pochopí, že existuje jistý rozdíl mezi aplikací a obsahem. Český překlad názvu totiž zní: bezdrátový aplikační protokol. Z toho plyne, že WAP není a nemá být náhradou internetu a jeho hlavním posláním není přístup k „internetovým“, přesněji wapovým stránkám, ale ke službám a aplikacím. Právě v tom je jeho síla.

Kolik bočních panelů můžete dodat?

Objednávku je možné ihned odeslat.

Acer TravelMate 738TLV

Zájemci o koupi mobilního počítače mají v současnosti z čeho vybírat. Ceny notebooků začínají na hranici kolem 50 000 Kč, v redakci jsme ale tentokrát vyzkoušeli přístroj z druhého konce spektra – špičkově výkonnostně disponovaný a plně vybavený Acer TravelMate 738TLV.

All-in-one notebooků, tedy mobilních počítačů, které v základní výbavě mají vše, co většině uživatelů plně postačuje, jsme v PPK již několik otestovali, naposled v čísle 3/2001 vyšla recenze o notebooku Acer TravelMate 522TXV (nyní stojí 109 788 Kč včetně DPH). Zmínka o modelu TravelMate 522TXV není v souvislosti s notebookem TravelMate 738TLV (170 788 včetně DPH) náhodná, protože oba přístroje mají mnoho společných rysů. Jsou to plně vybavené multimediální notebooky se zabudovaným modemem a síťovou kartou, které jsou vybaveny šestirychlostní mechanikou DVD-ROM a které jsou poháněny výkonnými procesory Pentium III.

Rozdíl je v tom, že model *sedmičkové* řady používá výkonnější komponenty, disponuje větším pevným diskem a displejem a má větší operační paměť. Pohonnou jednotkou modelu TravelMate 738TLV je 750MHz procesor Pentium III, který má k dispozici 128 MB RAM. Obraz uživateli zprostředkovává 15palcový displej a na pevný disk se vejde až 18 GB dat. Rozlišení obrazu je 1024 × 768 obrazových bodů. O zpracování obrazových dat se stará grafická karta ATI Rage Mobility-M1 s 8 MB paměti. Má podporu pro přehrávání filmových titulů DVD a díky výstupu S-Video můžete přehrávané filmy sledovat i na televizoru. Na disku je nainstalována česká verze operačního systému Windows 98, druhé vydání.

Disketová mechanika je zabudována napevno v levém boku notebooku, naproti tomu mechanika DVD-ROM, umístěná v pravém boku notebooku, je vyjímatelná. Výměnu např. za vypalovací mechaniku CD-RW nebo za běžnou mechaniku CD-ROM lze provádět za chodu notebooku. Konektory pro výstup na externí reproduktory a vstup pro mikrofon najdete pod disketovou mechanikou, je zde i otočný potenciometr pro ovládání hlasitosti. Reproduktory jsou zabudovány v příklopném víku displeje, hrají tedy směrem od uživatele a kvůli nim je v těchto místech notebook téměř o 1 cm tlustší. Pro komunikaci např. s mobilním telefonem nebo kapesním počítačem můžete využít infraport. V levém boku notebooku se nachází i šachta pro rozšiřovací PC karty.

V zadní části notebooku najdete již zmíněný výstup S-Video, port pro připojení externího monitoru, port USB, zdířku pro připojení síťové šňůry, paralelní port, sériový port, vývod modemu pro připojení telefonní zástrčky (RJ-11) a jeden port PS/2 pro připojení myši nebo klávesnice. Kromě toho je zde ještě zdířka pro připojení síťového napájení. Notebook je rovněž připraven pro připojení do rozšiřovacího modulu, známého pod označením docking station.

Klávesnice je velká – rozteč mezi klávesami je standardních 19 mm. Uprostřed prostoru pod klávesnicí, který slouží pro opření dlaní, je umístěn touchpad pro ovládání pohybu kurzoru na obrazovce. Pod polohovací destičkou jsou dvě tlačítka a kolébka pro rolování obrazu.

Stejně jako 600MHz Pentium III v modelu TravelMate 522TXV je i 750MHz verze procesoru v notebooku TravelMate 738TLV vybavena pro úsporu energie technologií SpeedStep. Při práci na baterie je přednastaveno snížení frekvence na 600 MHz. V ovladači, který lze vyvolat buď ze spodní lišty Windows, nebo z položky Ovládací panely/Řízení spotřeby, můžete snadno nastavit, aby i při chodu na baterie pracoval notebook na plný výkon – tedy na 750 MHz.

Jak se dá už z výpisu použitých komponent předpokládat, výkon notebooku Acer TravelMate 738TLV je výborný – o tom se můžete přesvědčit v tabulce přiložených výkonnostních výsledků, které jsou ve srovnání s modelem TravelMate 522TXV znatelně lepší. Kromě rychleji taktovaného procesoru se na výkonu velmi pozitivně projevilo i 128 MB paměti.

Při práci mimo dosah zásuvky se nám velmi líbila výdrž stroje při provozu na lithioiontové baterie s kapacitou 5400 mAh – v tomto případě dokáže zařízení pracovat cca 5 hodin. Jako zajímavý doplněk je v balení s notebookem obsažena malá kamerka, kterou připevníte na levý nebo pravý okraj displeje. Napájení a přenos obrazu do notebooku zprostředkovává USB rozhraní.

Acer TravelMate 738TLV je plně vybavený notebook, který svým výkonem uspokojí i ty nejnáročnější mobilní uživatele. Ovšem za hi-end model musíte být ochotni zaplatit více peněz. Cena je v tomto případě stanovena na 170 788 Kč včetně DPH. Na tento notebook poskytuje firma Acer Computer v ČR a SR záruku 3 roky.

info

Acer TravelMate 738TLV
Výkonný plně vybavený notebook s Pentiem III / 750 MHz a mechanikou DVD-ROM.
Cena: 170 788 Kč včetně DPH.
Výrobce: Acer, Inc.
Poskytl: Acer Computer ČR.
www.global.acer.com
www.acer.cz

Aplikační testy

Výkonnost testovaného notebooku jsme prověřili v aplikačních testech (SYSmark 2000, v. 1.0), které zjišťují sílu systému ve dvanácti aplikacích. Ty zahrnují nejčastěji používané programy pro kancelář, programy grafické i multimediální, databázi a internetový prohlížeč. Na základě změřených výsledků je odvozeno skóre (čím je čas na vykonání testovacích úloh kratší, tím je skóre vyšší) a z každého dílčího skóre pak testovací program vygeneruje výsledné skóre celkového aplikačního výkonu, skóre kancelářských aplikací a skóre aplikací pro tvorbu internetového obsahu; tyto hodnoty odrážejí celkovou výkonnost notebooku. Vyšší hodnoty znamenají lepší výkon.

Výsledky aplikačních testů	Acer TravelMate 522TXV		Acer TravelMate 738TLV	
	PIII / 600, 64 MB RAM		PIII / 750, 128 MB RAM	
	SpeedStep 500 MHz	600 MHz	SpeedStep 600 MHz	750 MHz
Celkový aplikační výkon	81	89	114	131
Kancelářské aplikace	78	84	102	119
Aplikace pro tvorbu internetového obsahu	86	95	131	148

Jarní úklid v počítači

Každý systém a každý prostředek, který má plnit nějakou funkci, potřebuje údržbu. Ať je to jízdní kolo, automobil, železniční trať, budova nebo třeba počítač. Občas musíte promazat ložiska, vyměnit olej, vyčistit okapy nebo obnovit pořádek v souborech uložených na disku.

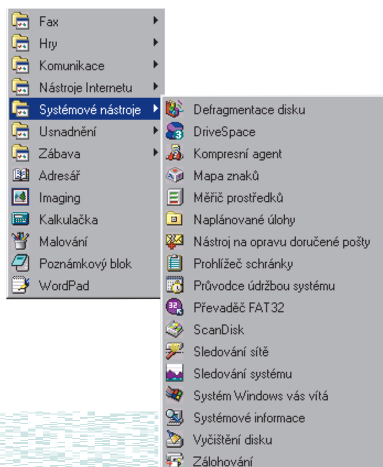
info

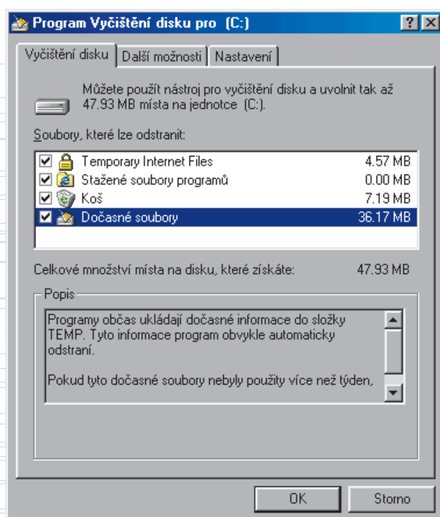
Nástroje popisované v tomto článku jsou standardní součástí operačního systému Windows. Pro údržbu systému se však vyrábějí i speciální programy. Například společnost Symantec nabízí sadu nástrojů Norton SystemWorks (viz článek v PPK 3/2001), společnost McAffee nabízí balík nástrojů McAffee Office.

V průběhu práce s počítačem se na disku hromadí nejrůznější nepořádek. Tu a tam některý program „zapomene" po sobě uklidit nějaké soubory (nebo to při náhlém vypnutí počítače prostě nestihne), další soubory se na disk ukládají při prohlížení internetových stránek. Na disku brzy není k hnutí a práce počítače se zpomaluje. Proto je potřeba v počítači občas udělat pořádek.

Systémové nástroje Windows

Pro základní údržbu systému jsou ve Windows připraveny odpovídající nástroje. Najdete je v nabídce **Příslušenství** v programové skupině **Systémové nástroje**. V tomto článku vás upozorníme na tři z nich, které vám pomohou uvolnit místo na disku a zrychlit práci počítače.

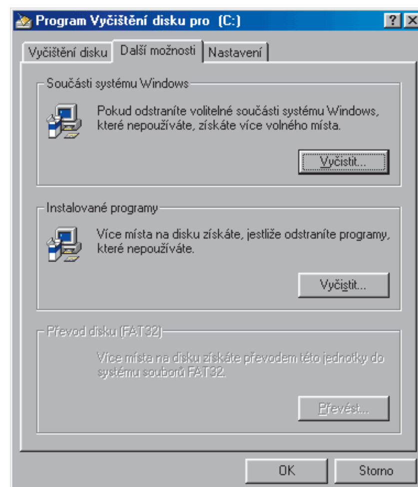
Zaškrtnutím jednotlivých položek zvolte, které skupiny souborů má program odstranit. Soubory budou odstraněny po kliknutí na tlačítko **OK**.

Vyčištění disku

Na disku je množství souborů, o kterých systém předpokládá, že je už nikdy nebudete potřebovat. Jsou to například soubory, které jste sami označili za nepotřebné tím, že jste je přemístili do koše (dokud koš nevysypete, odstraněné soubory stále zabírají místo na disku a kdykoli je můžete obnovit). Dále jsou to nejrůznější dočasné soubory umístěné ve složce Windows\Temp, a pokud máte připojení k internetu, máte na disku pravděpodobně spoustu souborů, které se tam ukládají při prohlížení internetových stránek.

Nástroj **Vyčištění disku** spočítá, kolik místa tyto soubory zabírají, a nabídne vám jejich odstranění.

Druhou možností, jak uvolnit místo na disku, je odstranit některé programy, které nepoužíváte. Určitě máte ve svém počítači takových programů několik. A máte-li jejich původní instalační média, budete je moci kdykoli opět instalovat. Druhá karta dialogového okna **Vyčištění disku** vám nabízí možnost odstranit některé součásti operačního systému Windows i další programy instalované v počítači. Po kliknutí na tlačítko **Vyčistit** se otevře dialogové okno **Přidat nebo odebrat programy**, ke kterému se jinak dostanete také dvojím kliknutím na stejnojmennou položku v okně **Ovládací panely**.

Kliknutím na tlačítko **Vyčistit** se dostanete do dialogového okna **Přidat nebo odebrat programy** a budete moci odstranit některé nástroje systému Windows nebo další instalované programy.

Vyčistěte myš, klávesnici a monitor

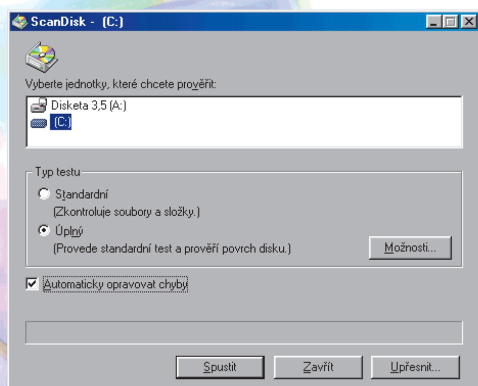
Úklid by se měl týkat nejen systému Windows a prostoru na pevném disku vašeho počítače, ale také počítače samého, zejména těch jeho částí, které jsou nejvíc „na ráně". Zatímco vyčištění vnitřku počítačové skříně je lepší svěřit odborníkovi, myš nebo klávesnici si každý dokáže vyčistit sám.

Nejprve vypněte počítač a odpojte jej od napájení. Pak odpojte od počítače myš i klávesnici a připravte si jemný hadřík, vatu a mýdlovou vodu.

Klávesnici nejdříve otočte vzhůru nohama a důkladně jí zatřepte. Vyklepete tím prach, vlasy a další nečistoty, které časem napadaly mezi klávesy. Pak se vyzbrojte vatou, mýdlovou vodou a trpělivostí a vyčistěte povrch celé klávesnice. Používáte-li klasickou **myš** s kuličkou, měli byste občas vyčistit i myš. Kulička totiž při pohybu po podložce sbírá ze stolu prach a zanáší jím snímače pohybu, umístěné uvnitř myši. Někdy to dojde tak daleko, že počítač přestane na pohyby myši reagovat. Myš otočte „na záda", pootočením uvolněte kryt kuličky a kuličku z myši vyjměte. Kuličku i vnitřek myši pak zbavte nečistot, vraťte kuličku na místo a zajistěte ji krytem. Vaši pozornost zaslouží také **monitor**, zejména jeho obrazovka. Je-li zaprášená, trpí tím nejen kvalita obrazu, ale i váš zrak. Skleněnou obrazovku můžete vyčistit běžnými čisticími prostředky. Jiné je to s **LCD displejem** (u notebooků nebo LCD monitorů); ten je citlivější a snadno by se poškodil. K jeho čištění použijte pouze speciální prostředky k tomu určené; dostanete je v některých počítačových prodejnách.

ScanDisk – kontrola disku

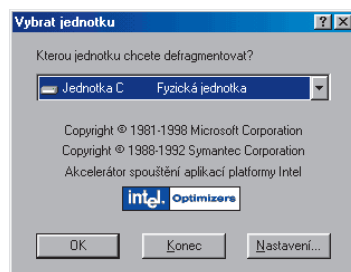
Nástroj **ScanDisk** zkontroluje, zda nejsou na disku chyby v podobě zbytků dat, jež nepatří k žádným souborům, nebo v podobě tzv. překřížených souborů (překřížení souborů je situace, kdy je jeden úsek dat na disku jakoby součástí dvou nebo více souborů zároveň). Takové chyby většinou dokáže opravit; zbytky dat buď rovnou odstraní, nebo je uloží do souborů, abyste mohli rozhodnout, zda v nich nejsou nějaká důležitá data, případně se pokusit tato data zachránit. Při tzv. úplném testu dokáže také odhalit fyzické chyby na povrchu disku. Taková místa sice neopraví, ale označí tyto úseky za vadné, aby se systém nesnažil do těchto míst zapisovat další data (o tato data byste pak mohli přijít).

Po spuštění programu **ScanDisk** nejprve určete, které disky chcete kontrolovat, a zvolte typ testu. Zaškrtněte volbu **Automaticky opravovat chyby**. Kliknutím na tlačítka **Možnosti** a **Upřesnit** otevřete dialogová okna sloužící k nastavení dalších parametrů kontroly a způsobů opravy chyb. Doporučujeme všechny volby v těchto dialogových oknech ponechat tak, jak je program standardně nabízí. Kontrolu zahájíte kliknutím na tlačítko **Spustit**. A můžete si jít uvařit kávu, protože kontrola může trvat (v závislosti na velikosti disku) poměrně dlouho – někdy i několik desítek minut.

Defragmentace disku

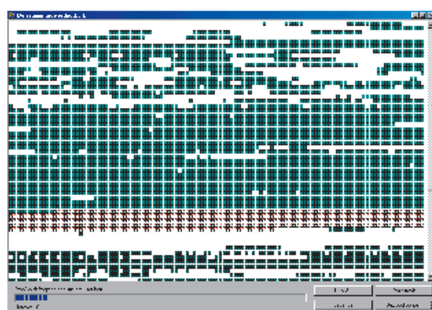
Po odstranění nepotřebných souborů a po kontrole programem **ScanDisk** spusťte nástroj **Defragmentace disku**. Tento program přerovná soubory na disku tak, aby každý soubor byl celý na jednom místě disku; při práci se soubory se totiž jejich části často ukládají na různá místa disku a počítači pak dlouho trvá, než soubor po kouscích z disku posbírá. **Defragmentace disku** navíc dokáže umístit často používané soubory do těch míst disku, která jsou rychleji přístupná, a tím také urychlit práci počítače.

Po spuštění nástroje vyberte disk, který se má defragmentovat, a klikněte na tlačítko **OK**.

Automatické pravidelné spouštění nástrojů

S využitím **průvodce údržbou systému** můžete nařídit počítači, aby popisované nástroje spouštěl automaticky pravidelně, a to například v době, kdy s počítačem nepracujete vy. Více si o této možnosti přečtěte na straně 19.

Dáte-li si při defragmentaci zobrazit podrobnosti, můžete v tomto okně sledovat přerovnávání souborů. Bílá místa znázorňují volný prostor, z rozmístění modrých čtverečků vidíte, jak jsou soubory a jejich části „rozstrkány“ na disku.

V práci často přistupuji k jedné složce na disku našeho serveru. Mám zástupce na ploše, ale když chci kopírovat pomocí Servant Salamanderu, musím tuto složku pracně hledat.

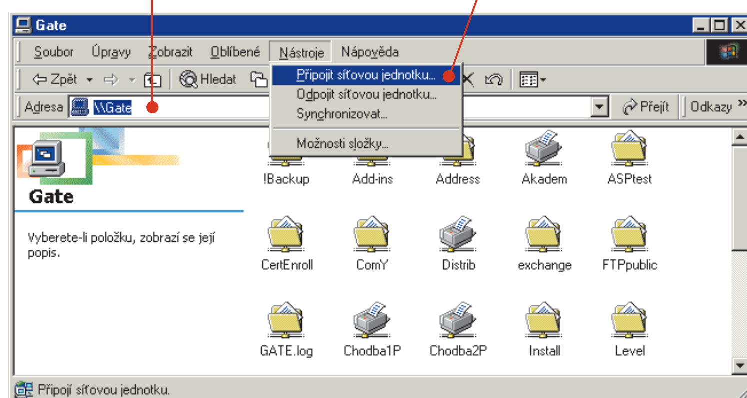
Složku, na kterou často přistupujete, si můžete namapovat jako disk. Pak budete moci k této složce přistupovat i pomocí různých správců souborů.

V okně Windows si zobrazte obsah složky, které chcete přiřadit jméno disku. Poté z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Připojit síťovou jednotku**. V dialogovém okně nastavte v horním seznamu název disku, který chcete použít. To provedete tak, že kliknutím rozbalíte seznam ***Jednotka***. V případě, že některá písmena jsou již použita, bude za nimi uvedena cesta.

Po výběru disku je třeba zadat cestu ke složce, kterou má disk zastupovat. Máte dvě možnosti: buď cestu opište, nebo cestu zadanou v poli ***Adresa*** zkopírujte do schránky a poté ji vložte do pole ***Cesta*** v dialogovém okně **Připojit síťovou jednotku**.

1. Zobrazte si obsah složky, kterou chcete namapovat.

2. Z nabídky **Nástroje** vyberte příkaz **Připojit síťovou jednotku**.

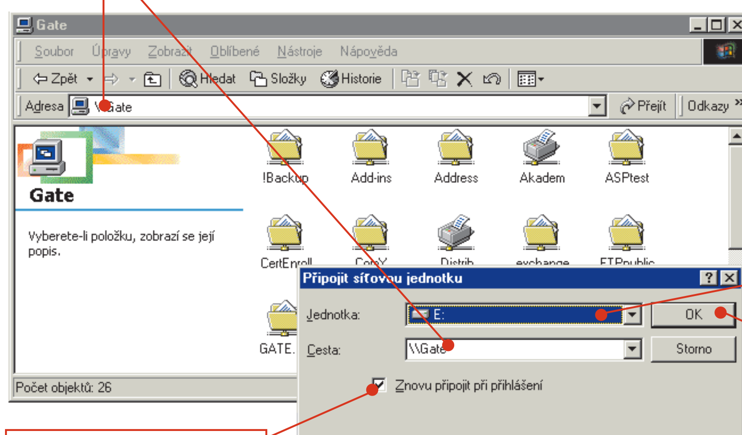
Má-li se toto nastavení obnovit při dalším spuštění počítače, zaškrtněte položku **Znovu připojit při přihlášení**. Máte-li vše nastaveno, klikněte na tlačítko **OK**.

Výsledek práce si zkontrolujete snadno: otevřete okno ***Tento počítač***; mělo by obsahovat nově zavedený disk. V případě, že nový disk v okně nevidíte, stiskněte společně klávesy **CTRL + F5.** Tím obnovíte obsah tohoto okna.

Chcete-li nastavení (mapování) disku zrušit, vyberte z nabídky **Nástroje** příkaz **Odpojit síťovou jednotku**. V dialogovém okně pak zvolte název disku, který chcete odpojit, a klikněte na tlačítko **OK**.

Poznámka: Obrázky jsou pořízeny ve Windows Millennium.

4. Adresu z pole **Adresa** opište nebo zkopírujte do pole **Cesta**.

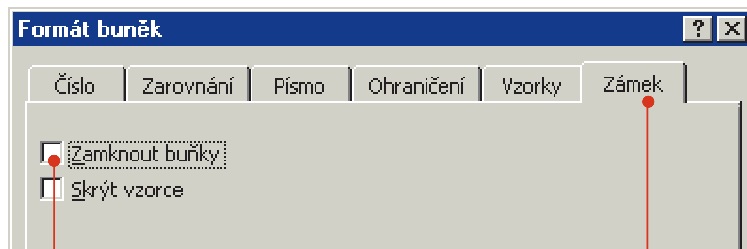
3. Zvolte název disku.

6. Klikněte na tlačítko **OK**.

5. Chcete-li, aby se toto nastavení obnovilo při dalších spuštěních počítače, zaškrtněte toto pole.

V Excelu potřebuji zakázat editaci buněk, ve kterých jsou vzorce. Lze tuto činnost nějak automatizovat?

V případě, že do ostatních buněk bude zápis povolen, zkuste následující postup. Nejprve označte všechny buňky v tabulce. Poté z nabídky **Formát** vyberte příkaz **Buňky**. V dialogovém okně klikněte na záložku **Zámek** a zrušte označení položky **Zamknout buňky**. Dialogové okno uzavřete a z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz

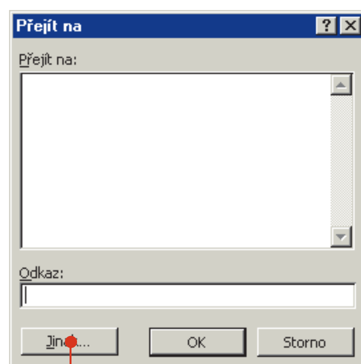
2. Zrušte zaškrtnutí položky **Zamknout buňky**.

1. Klikněte na záložku **Zámek**.

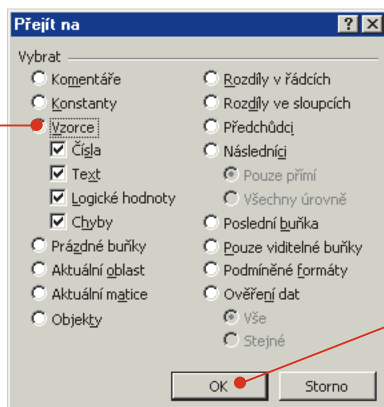
Přejít na. Tím vyvoláte dialogové okno, ve kterém kliknete na tlačítko **Jinak**. Tím vyvoláte dialogové okno, ve kterém kliknete na položku **Vzorce** a poté na tlačítko **OK**.

Měly by být označeny všechny buňky, které obsahují vzorce. Nyní z nabídky **Úpravy** vyberte příkaz **Formát** a na kartě ***Zámek*** zaškrtněte položku **Zamknout buňky**.

Zámek aktivujete tím, že z nabídky **Nástroje** vyberete příkazy **Zámek** a **Zamknout list**.

3. Klikněte na tlačítko **Jinak**.

4. Klikněte na položku **Vzorce**.

5. Klikněte na tlačítko **OK**.

kurzy

únor – březen 2001

CHIP Akademie Vogel Publishing s. r. o.

Základní kurzy:

26. 2. – 2. 3.
Visul FoxPro – základy pro uživatele D
Internet + tvorba WWW stránek HTML D
Kompletní příprava na testy ECDL D
MS PowerPoint – prezentace O
FrontPage97/2000 O
MS Word pro uživatele O
MS Word pro pokročilé O

5. 3. – 9. 3.
MS Office2000 D
MS Excel pro uživatele D
MS Excel pro pokročilé D
Corel Draw – začínáme s grafikou O
Asistentka/asistent O

12. 3. – 16. 3.
Prezentace firmy D
Kompletní příprava na testy ECDL O

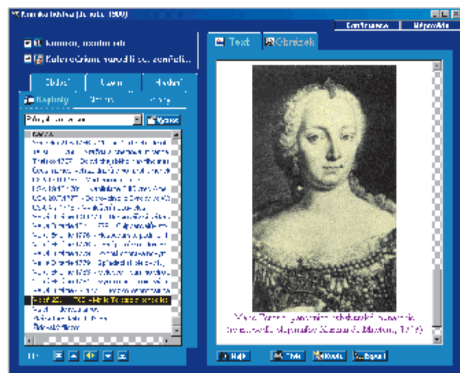
Rekvalifikační kurzy:
5. 3. – 13. 3.
Základy obsluhy osobního počítače D
5. 3. – 23. 3.
Obsluha osobního počítače D
12. 3. – 16. 3.
Základy obsluhy osobního počítače C
12.3. – 23.3.
Obsluha osobního počítače C
12. 3. – 30. 3.
Obsluha osobního počítače s dosažením standardní počítačové gramotnosti C

ISSN 1212-0723
MK ČR 7931
Toto číslo vyšlo 24. 2. 2001
v nákladu 43 100 výtisků.
Vydává Vogel Publishing s. r. o.
Jednatel: Ing. Pavel Filipovič
Ředitel Vogel Computer Media:
Ing. Milan Loucký
Redakce
Šéfredaktor: Ivan Heisler
Petr Kratochvíl, Martin Semrád, Richard Straberger, Miroslav Ziegler
redakce.ppk@vogel.cz
Inzerce
Zuzana Hošková
tel. 02/21 80 87 62
fax 02/21 80 85 00
inzerce.ppk@vogel.cz
Grafická úprava
Petra Prokopcová, Hana Štěrbová, David Vladyka, Michal Rett
Externí spolupracovníci
Norbert Gulevič, Jaromír Krejčí, Jiří Lapáček, Tomáš Přibyl, Jaroslav Smíšek, Martina Šťastná, Pavel Trousil, Martin Ziegler
Tisk
Moraviapress, a. s., Břeclav
Distribuce a předplatné
Vogel Publishing s. r. o.
P. O. Box 77, 186 21 Praha 86
tel. 02/21 80 89 44
02/21 80 89 42
fax 02/21 80 89 00
abonence.ppk@vogel.cz
Předplatné a inzerce na Slovensku:
Magnet-Press Slovakia, s. r. o.
Teslova 12, P. O. BOX 169
830 00 Bratislava 3
Tel./fax: 07/44 45 45 59 – předplatné
Tel./fax: 07/44 45 06 93 – inzerce
magnet@press.sk
Počet výtisků prodaného nákladu ověřuje:
ABC ČR, Na Florenci 3, Praha 1
V prodejní síti rozšiřuje:
V České republice: síť dceřiných společností PNS, a. s., a MediaPrint & Kapa Pressegroso, s. r. o.
Na Slovensku:
Mediaprint & Kapa, s. r. o.
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s. p., OZJM, ředitelství v Brně, č. j. P/2-1834/98 ze dne 7. 4. 1998.

Příští číslo vyjde 10. března 2001

Kronika lidstva

Příště opět najdete přiložené cédéčko. Tentokrát to budou dějiny naší civilizace do roku 1900.

Krást se nevyplácí

Akce proti softwarovému pirátství přinášejí konkrétní výsledky. Dozvíte se, o co v těchto případech jde.

Připojte se k internetu

Možností, jak připojit počítač k internetu, je více. Pro domácí uživatele je stále nejvýhodnější použít modem a telefonní linku. Na tuto možnost se zaměříme a představíme několik modemů.

